

Giresun Üniversitesi
Fen Edebiyat Fakültesi

ÖĞRETMENLİK UYGULAMASI
REHBERİ

ÖĞRETMENLİK UYGULAMASI

I. Dersin Amacı

Öğretmenlik uygulaması dersi okul uygulamaları kapsamında gerçekleştirilmekte olup öğretmen adaylarının hizmet öncesi eğitim süresince edindikleri bilgi ve becerileri okul ortamında uygulamalarına ve değerlendirmelerine olanak sağlamayı, öğretmenlik mesleğine ilişkin temel ve alana özel becerileri geliştirmelerini desteklemeyi hedeflemektedir.

➤ Hedeflenen Beceriler

1. Öğretmen adayı, öğretim programında belirtilen kazanımlara göre ders planı hazırlar.
2. İhtiyaçlar doğrultusunda dersin işlenişine göre ders planında değişiklikler/düzenlemeler yapar.
3. Dersin konusu ve kazanımları ile ilgili temel kavramları bilir ve bunları uygun şekilde kullanır.
4. Hedef kitlenin özelliklerini dikkate alarak farklı öğretim yöntemleri, teknikleri ve stratejilerini uygun şekilde dersinde kullanır.
5. Öğretim araç-gereç ve materyallerini dersin hedefleri doğrultusunda ve sınıf düzeyine uygun şekilde kullanır.
6. Ders öncesi öğrenme ortamını düzenler (ders materyallerinin hazırlanması, sınıf, tahta, öğrenci hazırlıkları, kişisel hazırlıklar vs.).
7. Derse başlamadan önce öğrenciyi motive eder ve ders süresince bu motivasyonu yüksek tutar.
8. Etkili iletişim yöntemlerini bilir ve öğrenci ile etkili iletişim kurar.
9. Öğrenci katılımını arttıracak etkinlikler planlar.
10. Sınıf yönetiminde dikkat edilmesi gereken hususları bilir ve sınıfı etkili bir şekilde yönetir.
11. Kazanımlar ile uyumlu ölçme-değerlendirme yöntemlerini belirler.
12. Değerlendirme sonuçlarını kayıt altına alır.
13. Öğrencilere, onların anlayacağı şekilde geri bildirim verir.

Öğretmenlik uygulaması genel çalışma planı

Amaçlar:

1. *Öğretmen adaylarına* öğretmenlik mesleğine özgü becerileri kazandırmak,
2. *Öğretmen adaylarına* öğretmenlik mesleğine özgü becerileri kullanabilmeleri için fırsat vermek,
3. *Öğretmen adayının* öğretmenlik mesleğine ilişkin performansını gözlemlemek; zayıf ve güçlü yanlarını tespit ederek öğretmen adayına geri dönüt vermek.

İlkeler:

1. İlk hafta *uygulama öğrencisine uygulama öğretim elemanı (ders danışmanı), uygulama öğretmeni* ile tanışmak için uygulama okuluna gider. Son hafta ise genel değerlendirme çalışmaları yapılmaktadır.
2. Hem lisans programı hem de formasyon programı için 12haftalık bir program oluşturulur. Her anabilim dalı bu programı olduğu gibi ya da bu programı alana özgü beklentiler doğrultusunda uyarlayarak kullanır.
3. 12hafta boyunca yapılacak çalışmalarda daha öncesinde hazırlanan plan dikkate alınır.
4. Her hafta yapılacak çalışmanın kısa bir planı oluşturulur ve plan doğrultusunda yapılan çalışmalar “uygulama dosyası”na eklenir.
5. Her hafta 12haftalık programda belirlenen etkinliklerin yapılmasına dikkat edilmelidir. Çeşitli sebeplerle aksaklıklar ya da gecikmeler olursa en kısa zamanda telafi edilmelidir.
6. *Uygulama öğrencisi ve uygulama öğretim elemanı* her hafta ya da belirli aralıklarla ders uygulamaları üzerinde tartışır ve *uygulama öğretim elemanı* tarafından *uygulama öğrencisine* geri bildirim verilir.
7. Yapılan etkinlikler ya da uygulamalar o hafta değerlendirilerek yeterli görülmeyen çalışmalar tekrar yapılır.

II. Dersin İçeriği

Öğretmenlik uygulaması her hafta bir saati fakültede teorik, sekiz saati uygulama okullarında gerçekleştirilmek üzere haftada dokuz saat süren beş kredilik bir derstir. Bu süreçte öğretmen adayı her hafta değerlendirilmek üzere çalışmalar yapar. Bu çalışmaların kapsamı temelde sınıf içi etkinlikler ve ders anlatımı (ders planı hazırlama, planlanan dersi uygulama ve değerlendirme), mesleki çalışmalar (mesleğe ilişkin yönetmelikler ve yasaların incelenmesi) ve idari çalışmalardan (gerekli belgeleri uygun biçimde doldurma, e-okul uygulamalarını takip etme, zümre toplantısı yapma, veli görüşmeleri gibi öğretmenin idari görevleri gibi) oluşmaktadır. Bu çalışmalar esnasında *uygulama öğrencisi, uygulama öğretim elemanı ve uygulama öğretmenin*in yönlendirmesi ve geri bildirimleri ile okul ve sınıf ortamını tanır, pedagojik alan bilgisini uygulama yaparak sınar ve mesleki farkındalık geliştirir.

III. Dersin İşleyişi

Öğretmenlik uygulaması dersinde etkinliklerin belirlenen hedeflere ulaşabilmesi için *uygulama öğretim elemanı, uygulama öğretmeni ve uygulama öğrencisi* arasında uyumlu bir çalışma gerçekleştirilir ve bu doğrultuda aşağıdaki plana uyulması önemlidir.

1. *Uygulama öğretim elemanı*, dönem başındaki ilk derste dönem boyunca yapılacak çalışmalar ve işleyiş hakkında gerekli bilgilendirmeyi yapar. İlerleyen haftalarda *uygulama öğretim elemanının* yönlendirmeleri ile o hafta için yapılması beklenen etkinliklere ilişkin deneyimler ve izlenimler paylaşılır ve bir sonraki hafta neler yapılabileceğine ilişkin yönergeler verilir, gerekli açıklamalar yapılır. *Uygulama öğretim elemanı* dönem boyunca her bir öğretmen adayını en **az iki kez** uygulama okulunda gözlemler, yapılan gözlemler ışığında

adaya gerekli geri bildirimlerde bulunarak adayın mesleki gelişimini destekler. Bu gözlemler esnasında **Ek-8**'deki **Öğretmen Adayı Değerlendirme Formundan** yararlanır.

2. *Uygulama öğrencisi*, dönem boyunca uygulama öğretmeni ile iş birliği içerisinde çalışmalarını planlar ve gerçekleştirir. *Uygulama öğretim elemanının* öneri ve yönergeleri ile çalışmalarını sürdürür. Her hafta yaptığı etkinlik ile ilgili bir etkinlik değerlendirme raporu hazırlar ve bu raporu en geç bir hafta sonra *uygulama öğretim elemanı* sunar.

Uygulama öğrencisi dönem boyunca *uygulama öğretmeni*, *uygulama öğretim elemanı* ve *uygulama okul yöneticilerinin* hatırlatma ve uyarılarını dikkate alır.

3. *Uygulama öğretmeni*, *uygulama öğrencisinin* çalışmalarını yönergelere uygun bir biçimde gerçekleştirebilmesi için ona her hafta yardım ve rehberlik eder. Diğer öğretmenler ile iş birliği halinde bu sürecin verimli geçmesine katkıda bulunur. Dönem boyunca *uygulama öğrencisi* sınıf ortamında ders anlatırken onu gözlemler, ona gerekli ve mesleki anlamda nitelikli yönlendirmeler ve geri bildirimlerde bulunur. Ders gözlemi için **Ek-8**'de verilen **Öğretmen Adayı Değerlendirme Formundan** yararlanır.

Not: Uygulama öğrencisi, uygulama öğretmenin gözetiminde ve en az 8 (sekiz) farklı haftada olmak üzere ilgili dersin haftalık ders çizelgesinde ders saati 1-2 saat olanlarda **10 (on)**, 3 (üç) ve üzeri olanlarda ise **20 (yirmi)** ders saatinden az olmayacak şekilde fiilen ders anlatır ([İlgili Yönetmelik Madde 7](#)).

IV. Dersin Değerlendirmesi ve Devam Şartı

Öğretmenlik uygulaması vize notu *uygulama öğretmeni* tarafından adayın çalışmaları, ders hazırlama ve anlatma kabiliyeti, mesleki disiplini ve iletişim becerisi göz önünde bulundurularak verilir (%100). *Uygulama öğretim elemanı* tarafından verilen not ise final sınavı olarak dikkate alınır (%100). Öğretmenlik uygulaması dersi için dönem sonu notu (final), **EK-31**'deki öğretmenlik uygulaması dosyası değerlendirme tablosundan (**Tablo 1**) elde edilen puanın %60'ının ve öğretmen adayı ders anlatımına ilişkin ortalama puanın (**Tablo 2**) %40'ünün toplanmasıyla oluşur.

Dönem sonunda *uygulama öğretmeni* 100'lük sistem üzerinden yaptığı değerlendirmeyi **EK-27**' de verilen tabloya işleyerek *uygulama öğretim elemanına* iletir. Uygulama Öğretmeni ve uygulama öğretim elemanları değerlendirmelerini ayrıca **MEBBİS** sistemine de işlemeleri gerekmektedir. Uygulama öğretmenleri **MEBBİS** uygulama öğrencisi değerlendirme çıktılarını fakülteye ulaştıracaklardır. Değerlendirme sürecinde ders gözlem formlarının yanında **Ek-26**'da belirtilen Öğretmen Yeterliklerinden faydalanılır. Notlar **Ek-27**'de verilen Öğretmenlik Uygulaması Dersi Not Çizelgesine işlenerek *uygulama öğretim elemanına* bildirilir. Ayrıca *öğretmen adayının* yaptığı haftalık çalışmalar **Ek-28**'de yer alan Öğretmenlik Uygulaması Dersi Gözlem Formuna işlenir.

Öğretmenlik uygulaması dersinde uygulama öğrencilerinin 12 hafta boyunca okulda bulunma zorunluluğu vardır. Bu nedenle üniversitemiz akademik takvimine göre belirlenen 15 haftalık dönem boyunca *uygulama öğrencisinin* 3 hafta devamsızlık hakkı bulunmaktadır. *Uygulama öğrencisi*, *uygulama öğretim elemanı* ve *uygulama öğretmeni* ile iletişime geçerek

devamsızlık yapacağı haftayı önceden bildirir ve bu konuda onaylarını alır. **Okulda eksik kalan haftalar uygulama öğretmenive uygulama öğrencisi tarafından belirlenen en yakın tarihte telafi edilir.**

V.Uygulama Öğrencisi Uygulama Dosyaları

Okullardaki uygulama çalışmaları sırasında *uygulama öğrencisi*okullarda yaptığı bütün çalışmalarla ilgili kayıtları içeren bir dosya tutmalıdır. Dosyanın, istenmesi halinde, adayla birlikte çalışan *uygulama öğretmenine*ve *uygulama öğretim elemanı*na gösterilmek üzere hazır bulundurulması gerekir. *Öğretmen adayı*okulda kendisiyle birlikte çalışan *uygulama öğretmeninden* başka bir öğretmenle de çalışma yapıyorsa o öğretmen de bu dosyayı görmek isteyebilir. Okullarda yapılan uygulama çalışmaları ile ilgili kayıtları ve bunlarla ilgili olarak öğretmen adayının kendi notlarını içeren dosya, adayın mesleki gelişiminin bir kayıdır. Dosya, fakülte öğretim elemanı ile öğretmen adayları arasındaki düzenli görüşmeler sırasında bir başvuru dokümanı olarak kullanılabilir; öğretmen adayının okullardaki uygulama çalışmalarında sağladığı başarının değerlendirilmesinde de önemli bir kanıt olabilir.

EKLER:

EK-1: DERS GÖZLEM FORMU-OKUL ORTAMINI TANIMA

EK-2 ÖĞRETMEN VE ÖĞRENCİ GÖZLEM FORMU

EK-3 ÖĞRENCİ TANIMA TEKNİKLERİNİ İNCELEME VE KONUYLA İLGİLİ RAPOR HAZIRLAMA

EK-4 DERSLERİN GÖZLEMLENMESİ-(GENEL)

EK-5 ŞUBE ÖĞRETMENLER KURULU TOPLANTI KARAR ÖRNEKLERİNİ İNCELEME VE KONUYLA İLGİLİ RAPOR HAZIRLAMA

EK-6 DERS GÖZLEM FORMU – ÖĞRETİM YÖNTEMLERİ

EK-7 ÖĞRETMENİN HAZIRLADIĞI BİR SINAVI (YAZILIYI) İNCELEME VE RAPOR HAZIRLAMA

EK-8 ÖĞRETMEN ADAYI DEĞERLENDİRME FORMU

EK-9 DERS PLANI ÖRNEĞİ

EK-10 5E ÖĞRENME MODELİNE GÖRE DERS PLANI ÖRNEĞİ

EK-11 7E ÖĞRENME MODELİNE GÖRE DERS PLANI ÖRNEĞİ

EK-12 ÖZ DEĞERLENDİRME FORMU

EK-13 AKRAN DEĞERLENDİRME FORMU

EK-14 DERSLERİN GÖZLEMLENMESİ- SORU SORMA, YÖNERGE VE AÇIKLAMALAR

EK-15 DERSİN SINIF YÖNETİMİ AÇISINDAN GÖZLEMLENMESİ

EK-16 DERS KİTABININ DEĞERLENDİRİLMESİ

EK-17 DERS GÖZLEM FORMU – ÖĞRETİMİ BİREYSELLEŞTİRME VE FARKLILAŞTIRMA

EK-18 SINIFTAKİ İSTENMEYEN ÖĞRENCİ DAVRANIŞLARININ VE BU DAVRANIŞLARLA BAŞ ETME STRATEJİLERİNİ İNCELEME VE KONUYLA İLGİLİ RAPOR HAZIRLAMA

EK-19 E-OKUL UYGULAMALARI (ÖĞRENCİ DEVAMSIZLIK DEFTERİ, ÖĞRETMEN DERS DEFTERİ, ÖĞRENCİ NAKİL GÖNDERME, ÖĞRENCİ NAKİL KABUL ETME, ÖĞRETMENLER KURULU KARAR DEFTERİ,

- ÖĞRENCİ KARNESİ) İLE İLGİLİ OKUL YÖNETİCİLERİNDEN
ELEKTRONİK ORTAMDA UYGULAMALI OLARAK BİLGİ ALMA VE RAPOR
HAZIRLAMA
- EK-20 EK MATERYAL GELİŞTİRME VE DEĞERLENDİRME
- EK-21 VELİ TOPLANTI TUTANAK ÖRNEKLERİNİN İNCELENMESİ VE KONUYLA
İLGİLİ RAPOR HAZIRLAMA
- EK-22 OKUL-AİLE İŞBİRLİĞİNİN EĞİTİM-ÖĞRETİM ÇALIŞMALARI İÇİNDEKİ
YERİNİ VE OKUL-AİLE İŞBİRLİĞİNİN NASIL YÜRÜTÜLDÜĞÜNÜ BELİRTEN
BİR RAPOR HAZIRLAMA
- EK-23 ZÜMRE ÖĞRETMENLER KURULU TOPLANTI KARAR ÖRNEKLERİNİ
İNCELEME VE KONUYLA İLGİLİ RAPOR HAZIRLAMA
- EK-24 SOSYAL KULÜPLER VE SOSYAL ETKİNLİKLERLE İLGİLİ RAPOR
HAZIRLAMA
- EK-25 OKUL DIŞI ÖĞRENME (MÜZE, BİLİM MERKEZİ, MİLLİ PARKLAR, MESLEK
ZİYARETLERİ VB.) PLANLAMA
- EK-26 ÖĞRETMEN ADAYLARINDA BULUNMASI GEREKEN YETERLİKLER
- EK-27 ÖĞRETMENLİK UYGULAMASI DERSİ NOT ÇİZELGESİ
- EK-28 ÖĞRETMENLİK UYGULAMASI DERSİ GÖZLEM FORMU
- EK-29 NÖBETÇİ ÖĞRETMENİN GÖREV VE SORUMLULUKLARINA İLİŞKİN
RAPOR HAZIRLAMA
- EK-30 OKUL İDARECİLİĞİNE İLİŞKİN RAPOR
HAZIRLAMA
- EK-31 ÖĞRETMENLİK UYGULAMASI I DEĞERLENDİRME
- EK-32 ÖĞRETMENLİK UYGULAMASI II DEĞERLENDİRME

HAFTALARA GÖRE YAPILACAK ÇALIŞMALAR

Öğretmenlik Uygulaması

1. Hafta Okulların belirlenmesi, bilgilendirme toplantılarının yapılması, uygulama öğretmenleri ile tanışma
2. Hafta a. Okul ortamını tanıma ve ilk izlenimler (Okul hakkında bilgi edinme, sınıf ve okul fiziki çevresi, öğretmenle tanışma, öğrencilerle tanışma, sınıf kültürü) (EK-1)
3. Hafta a. Öğretmenin ve öğrencilerin gözlemlenmesi (EK-2) b. Öğrenci tanıma tekniklerini inceleme ve konuyla ilgili rapor hazırlama (EK-3)
4. Hafta a. Derslerin gözlemlenmesi (Genel) (EK-4) b. Şube Öğretmenler Kurulu toplantı karar örneklerini inceleme ve konuyla ilgili rapor hazırlama (EK-5)
5. Hafta a. Öğretim yöntem ve teknikleri açısından derslerin gözlemlenmesi (EK-6) b. Öğretmenin hazırladığı sınavı (yazılıyı) inceleme ve rapor hazırlama (EK-7)
6. Hafta a. Uygulama* + Öz değerlendirme (EK-12) + Akran Değerlendirme (EK-13) b. Soru sorma, yönerge verme ve açıklama yapma açısından derslerin gözlemlenmesi (EK-14)
7. Hafta a. Uygulama* + Öz değerlendirme (EK-12) + Akran Değerlendirme (EK-13) b. Dersin yönetimi ve sınıfın kontrolü açısından derslerin gözlemlenmesi (EK-15)
8. Hafta a. Uygulama* + Öz değerlendirme (EK-12) + Akran Değerlendirme (EK-13) b. Derslerde kullanılan ders kitaplarının değerlendirilmesi (EK-16)
9. Hafta a. Uygulama* + Öz değerlendirme (EK-12) + Akran Değerlendirme (EK-13) b. Öğretimi bireyselleştirme ve farklılaştırma açısından derslerin gözlemlenmesi (EK-17)
10. Hafta a. Uygulama* + Öz değerlendirme (EK-12) + Akran Değerlendirme (EK-13) b. Sınıftaki istenmeyen öğrenci davranışlarının ve bu davranışlarla baş etme stratejilerini inceleme ve konuyla ilgili rapor hazırlama (EK-18)
11. Hafta a. Uygulama* + Öz değerlendirme (EK-12) + Akran Değerlendirme (EK-13)
12. Hafta a. Uygulama* + Öz değerlendirme (EK-12) + Akran Değerlendirme (EK-13) b. e-Okul uygulamaları (öğrenci devamsızlık defteri, öğretmen ders defteri, öğrenci nakil gönderme, öğrenci nakil kabuleme, öğretmenler kurulu karar defteri, öğrencikarnesi...) ile ilgili okul yöneticilerinden elektronik ortamda uygulamalı olarak bilgi alma ve rapor hazırlama (EK-19)
13. Hafta a. Uygulama* + Öz değerlendirme (EK-12) + Akran Değerlendirme (EK-13)
14. Hafta Genel Değerlendirme

*Uygulama öğretmeninin her uygulama yapıldığı haftalarda, uygulama öğretim elemanının ise gözlem yaptığı haftalarda “UYGULAMA” yazan etkinliklerde **EK-8**'deki **öğretmen adayı değerlendirme formundan** faydalanmaları önerilmektedir.

Not: Uygulama öğrencileri, “UYGULAMA” yazan etkinliklerde **EK-9-10-11**'deki **ders planlarından** faydalanabilirler.

Not: Uygulama öğrencisi, uygulama öğretmeninin gözetiminde ve en az 8 (sekiz) farklı haftada olmak üzere ilgili dersin haftalık ders çizelgesinde ders saati 1-2 saat olanlarda **10 (on)**, 3 (üç) ve üzeri olanlarda ise **20 (yirmi)** ders saatinden az olmayacak şekilde fiilen ders anlatır.

EK-1 DERS GÖZLEM FORMU-OKUL ORTAMINI TANIMA

Öğrenme- öğretme süreci günümüzde okullarda ve sınıflarda yürütülmektedir. Bu süreci etkileyen birçok faktör gibi fiziksel çevrede öğrenme- öğretme sürecini etkilemektedir. Fiziksel çevrenin özellikleri içine okuldaki alanlar, alanların kullanıma uygunluğu, ihmal edilen imkanlar, öğrencilerin sağlık ve güvenliğini gözetmesi gibi faktörler girmektedir. Bu gözlem formu ile okulun ve sınıfın fiziksel özellikleri, öğretmen ve öğrenciler ile tanışma ve sınıf kültürünü gözlemleyeceksiniz.

Okul Ortamını Tanıma Gözlem Formu üç ana boyuttan oluşmaktadır. İlk boyutta okulun ve sınıfın fiziki özellikleri ile ilgili, ikinci boyutta öğretmen ve öğrencilerle tanışmanız ile ilgili ve üçüncü boyutta sınıf kültürü ile ilgili maddeler bulunmaktadır. Her boyutta “Açıklama/Notlar” bölümünde maddelere somut örnekler verilerek belirtilmesi gerekmektedir.

Uygulama Öğretmeninin

Adı-soyadı:

Sınıfı:

Ders Süresi:

Dersin Konusu:

Okul Ortamını Tanıma		Açıklamalar/Notlar
Okulun ve sınıfın fiziki özellikleri	Sınıfın fiziksel özelliklerinin sınıf mevcuduna uygun olması	
	Sınıf içerisinde gerekli araç gereçlerin bulunması	
	Okulun fiziki olanaklarının yeterli olması (laboratuvar, bahçe vb.)	
	Okulun özel gereksinimi olan bireylere uygun olması	
	Okulun eğitim kadrosunun yeterli olması	
Tanışma	Uygulama süreci hakkında karşılıklı bilgi alışverişinde bulunma	
	Öğrencilerle uygun bir şekilde tanışma	
	Öğretmenin tutum ve davranışları	
	Öğrencilerin tutum ve davranışları	
Sınıf kültürü	Öğretmen ve öğrencilerin etkili iletişim kurması	
	Öğrencilerin birbirleriyle sosyal ilişkiler kurması	
	Öğretmenin gelişen durumlar karşısında esnek davranması	
	Öğretmenin kriz durumlarına uygun davranması	
	Dış etkenlerin (müdür, veliler vb.) sınıf kültürüne etkisi	

DERS GÖZLEM RAPORU – OKUL ORTAMINI TANIMA VE İLK İZLENİMLER

Bu bölümde, bir ders boyunca bir öğretmenin kullandığı yöntem ve tekniklerin ve etkilerinin daha ayrıntılı bir biçimde incelenmesi amaçlanmaktadır. Ayrıca gözlem formunda belirtilen konuların dikkat alınması önerilmektedir.

1. Okulun ve sınıfın fiziki olanakları

1.1. Okulun ve sınıf ortamıyla ilgili dikkatinizi çeken olumlu- olumsuz fiziki özellikler nelerdir? Neden?

1.2. Lisans eğitiminde edindiğiniz bilgiler doğrultusunda okulda/sınıfta tespit ettiğiniz herhangi bir eksiklik var mıydı? Varsa nelerdir? Eksiklikler uygulama öğretmeni tarafından giderilebilecek türden mi? Eğer öyleyse sizin çözüm önerileriniz neler olur? (örn: engelli rampası, sınıf büyüklükleri vb.)

1.3. İlk izlenimleriniz doğrultusunda mevcut olan ve olması gerektiğini düşündüğünüz konular ile ilgili yansıtıcı bir yazı yazınız.

2. Öğretmen ve öğrencilerle tanışma

2.1. Öğretmen olduğunuzda sınıfa gelen aday öğretmene kendinizi ve sınıfı nasıl tanıtırsınız? Ona bilmesi gerektiğini düşündüğünüz neler söylersiniz? (sınıf düzeyleri, dersleri nasıl işlediği, özel gereksinimi olan öğrenci vb.)

2.2. Uygulama öğretmeni ile hangi ortamda tanıştınız ve sizi öğrencilere nasıl tanıttı? Öğretmen ve öğrencilerin size dair algı, tutum ve bakış açılarını değerlendiriniz.

2.3. Öğrenciler ile ilgili ilk izlenimlerinizi, dikkatinizi çeken noktaları belirtiniz. Lisans eğitiminde aldığınız bilgiler temelinde öğrencilerle tanışmanızı değerlendiriniz. (örn. Kendinizi ifade ediş biçiminiz, öğrencilerle diyalogunuz vb.)

3. Sınıf kültürü

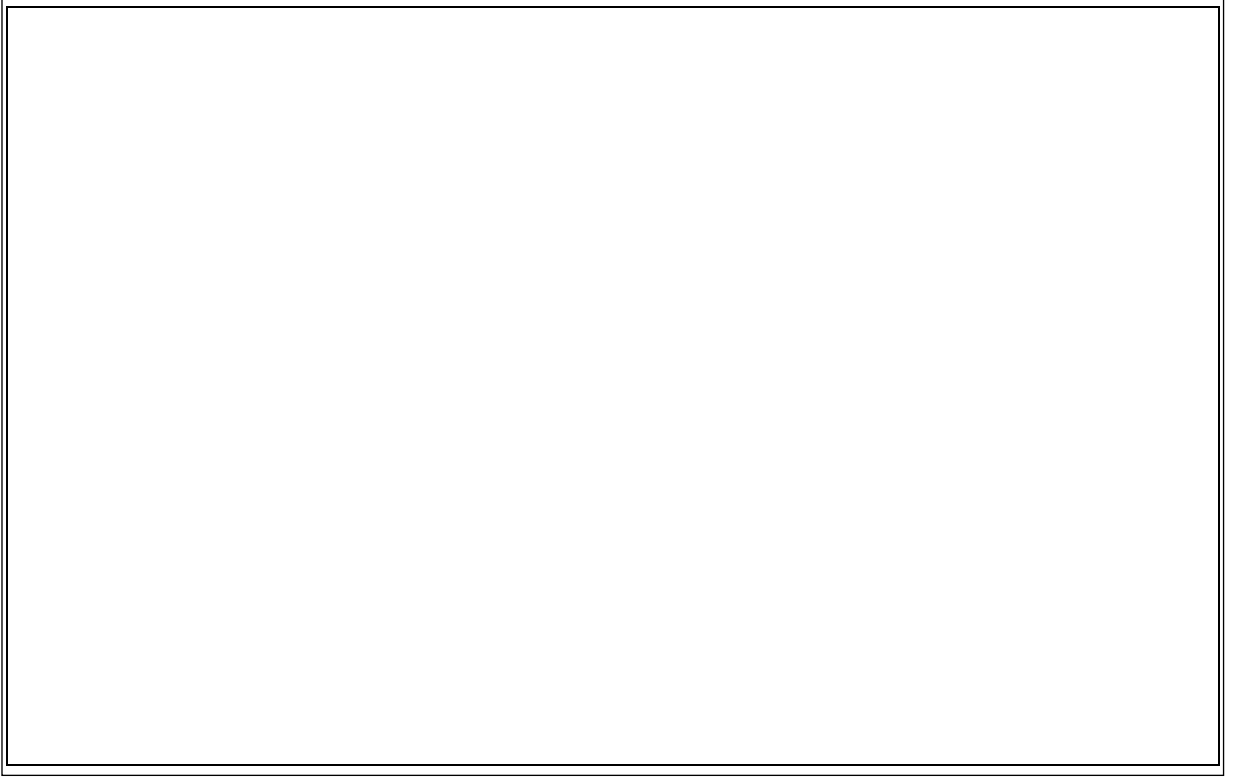
3.1. Sınıf kültürünü oluşturan unsurlar bağlamında öğretmeni değerlendiriniz. (örn. öğrencilere karşı tutumu, kişisel özellikleri vb.)

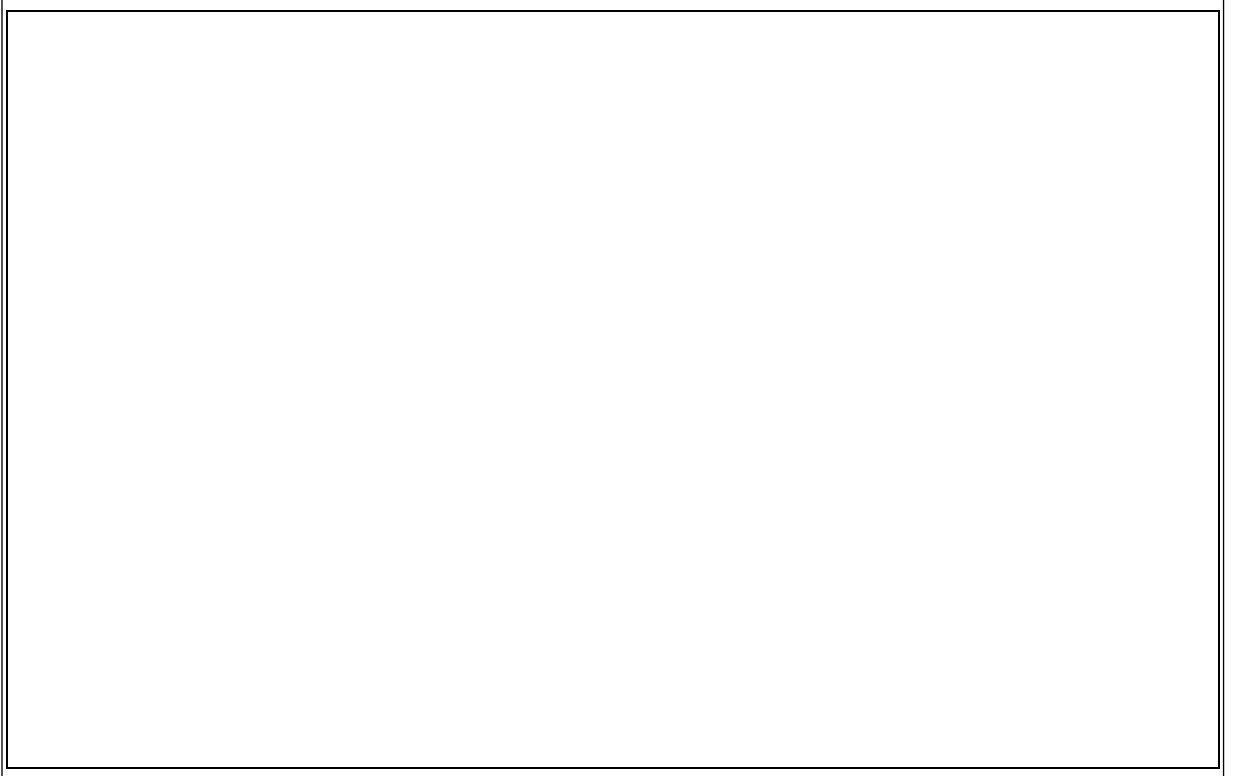
3.2. Sınıf kültürünü oluşturan unsurlar bağlamında öğrencileri değerlendiriniz. (örn. Sosyal, ekonomik, psikolojik farklılıklar, arkadaş ilişkileri, iletişim biçimleri vb.)

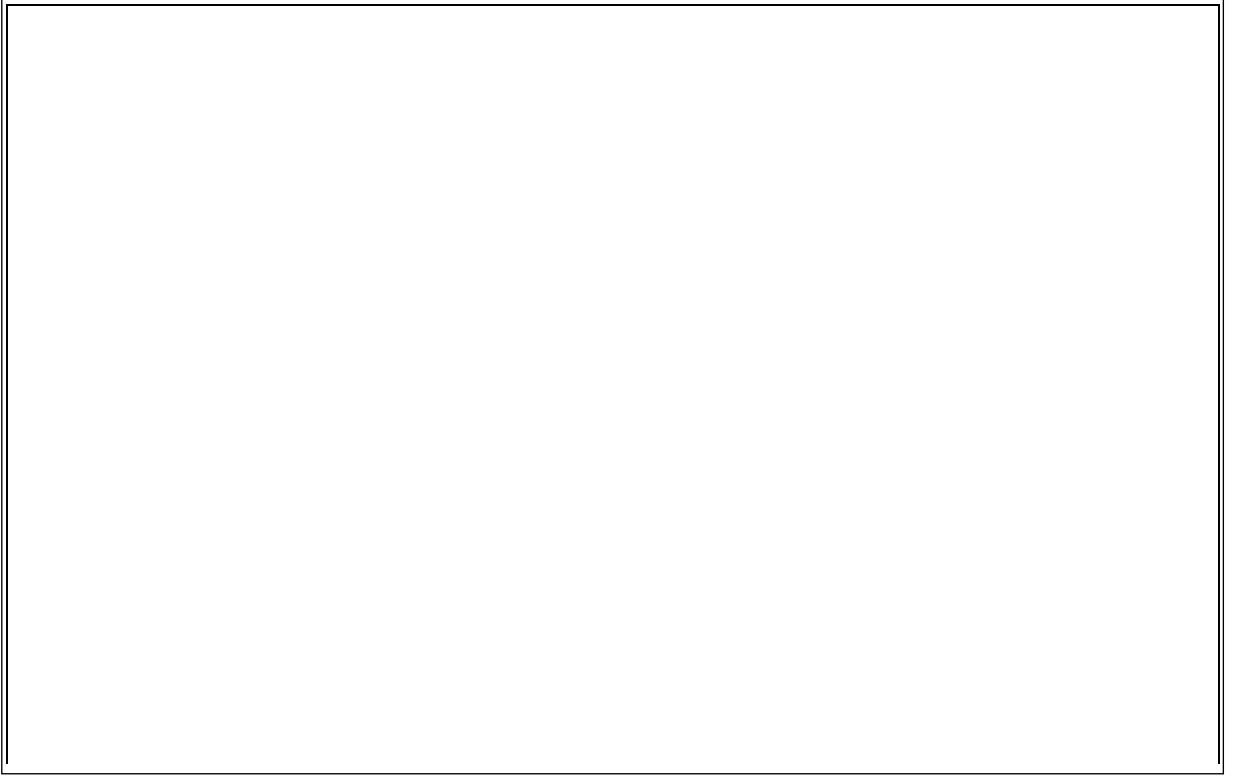
3.3. Sınıf kültürünü etkileyen dış etkenleri değerlendiriniz. (örn. Okul müdürü, veliler vb.)

3.4. Lisans eğitiminde edindiğiniz bilgiler temelinde olması gerektiğini düşündüğünüz sınıf kültürü ile var olan sınıf kültürü arasında farklılıklar var mıdır? Varsa sizce bu farklılıkların sebepleri nelerdir?

3.5. Siz olsaydınız olumlu sınıf kültürü oluşturabilmek için ne gibi değişkenlere müdahale ederiniz?

EK-2 ÖĞRETMEN VE ÖĞRENCİ GÖZLEM FORMU

Uygulama Öğretmeninin

Adı-Soyadı:

Sınıfı:

Ders Süresi:

Dersin Konusu:

Öğretmen Gözlem Formu	Açıklamalar/Notlar
Sınıf içi disipline önem vermesi	
Öğrencilerin derse katılımını sağlaması	
Öğrencilerle bireysel ya da gruplar halinde ilgilenmesi	
Öğrencilerin dinleme, anlama ve konuşma yeteneklerinin gelişmesini sağlaması	
Öğrencileri soru sormaya ve cevap vermeye yöneltmesi	
Dersle ilgili sınıf dışı görevlendirme (proje, aktivite, araştırma vb.) yapması	
Ders zamanını etkin ve verimli kullanması	
Alan dilini iyi kullanması	
Öğrencilerin ders dışındaki sorunlarıyla ilgilenmesi	
Ders araç-gereçlerini kullanması	
Diğer öğretmenlerle bilgi alışverişinde bulunması	
Okulun tümünü ilgilendiren etkinliklere katılması	
Kendini geliştirmeye gayret etmesi*	
Öğretmenlik meslek etiğine uyması	
Velilerle iyi bir ilişki içerisinde bulunması*	
Okul yönetimi ile uyumlu çalışması*	
Diğer öğretmenlerle uyumlu çalışması*	
Kültürel ve sanatsal faaliyetlerde bulunması*	

Öğrenci Gözlem Formu	Açıklamalar/Notlar
Derslere karşı yeterince ilgili olması	
Verilen görevleri zamanında hazırlaması	
Arkadaşlarıyla bireysel ya da gruplar halinde iletişim kurması	
Anlatılan dersleri dinleme, anlama ve konuşma yeteneklerinin yeterli olması	
Derste soru sorması ve sorulara cevap vermesi	
Disiplin kurallarına uyması	
Ders kitabı dışında yardımcı kaynaklara başvurusu*	
Laboratuvar ve atölyelerde yaratıcılığını ön plana çıkarması	
Ders araç-gereçlerini kullanması	
Öğretmenleriyle ilişkilerinin olumlu olması	
Okuldaki diğer personellerle (idari ve destek) ilişkilerinin olumlu olması	
Sosyal, kültürel ve bilimsel etkinliklerde görev alması ve bu etkinliklere katılması	
Eğitsel kulüp faaliyetlerine katılması	
Kendini geliştirmeye gayret etmesi	
Diğer	

*Gözlem yapılması söz konusu olmayan konular için uygulama öğretmeni ve öğrenci ile mülakat yapılmalı ve elde edilen bilgiler rapora yansıtılmalıdır.

ÖĞRETMEN VE ÖĞRENCİ GÖZLEM RAPORU

1. Öğretmeni gözlemlediğinizde edindiğiniz ilk izlenimleriniz nelerdir? Beklentileriniz nelerdi ve beklentiniz dışında neler oldu? Açıklayınız

2. Öğrencileri gözlemlediğinizde edindiğiniz ilk izlenimleriniz nelerdir? Beklentileriniz nelerdi ve beklentiniz dışında neler oldu? Açıklayınız.

3. Öğretmen ve öğrencilerle yaptığınız gözlem ve mülakatlara dayanarak, sınıf atmosferi ve etkileşimi hakkında örnek göstererek genel bilgi veriniz. (Öğrenci merkezli eğitim, öğrencilerin birbirleriyle ve öğretmenle iletişimi, öğretmenin sınıf yönetimi)

4. Öğretmen ve öğrencilerle yaptığınız gözlemlere ve mülakatlara dayanarak, olumlu sınıf atmosferini destekleyen uygulamaları somut örneklerle açıklayınız.

- 5. Uygulama öğretmenin farklı ortamlarda ve farklı sınıf ve şubelerde davranış farklılıkları olup olmadığı hakkında bilgi veriniz.**

- 6. Gözlemediğiniz öğrencinin farklı ortamlarda ve derslerde davranış farklılıkları olup olmadığı hakkında bilgi veriniz.**

EK 3-ÖĞRENCİ TANIMA TEKNİKLERİNİ İNCELEME VE KONUYLA İLGİLİ RAPOR HAZIRLAMA

Sorular

Açıklamalar

1. Öğrenciyi tanımak size göre ne anlama gelmektedir? Açıklayınız.

2. Eğitimde bireyi tanımanın amacını ve önemini alanyazını inceleyerek yazınız.

Referanslar:

3. Öğrenciyi tanıma teknikleri nelerdir? Sıralayınız.

4. Öğrenciyi tanıma tekniklerinden hangilerinin daha etkili olacağını düşünüyorsunuz? Neden?

5. Uygulama okulunuzda hangi tekniklerin daha çok kullanıldığını ve etkilerini uygulama öğretmeniniz ile görüşerek belirtiniz.

Görüşme Tarihi/Saati:

EK-4 DERSLERİN GÖZLEMLENMESİ-(GENEL)

Bu etkinliğin amacı, öğretmen adayının bir öğretmenin ders öncesinde, öğrenme-öğretme sürecinde ve değerlendirmeye ilişkin neler yaptığını aşağıda verilen ders gözlem formu aracılığıyla gözlemlemesini ve nihayetinde bir derste ana hatlarıyla neler gerçekleştiğine ilişkin tecrübe edinmesini sağlamaktır. Öğretmen adayının gözlemlediği derste/derslerde ders gözlem formunda yer alan ilgili durumlara ilişkin notlarını alması, sonrasında ders gözlem raporunda yer alan yönlendirici sorulara ayrıntılı; derslerde gözlemlediği gerçek ve somut durumlardan yola çıkarak cevap vermesi ve raporunu oluşturması beklenmektedir. Öğretmen adayının raporunu amacına uygun şekilde oluşturabilmesi için ders gözleminden önce ders gözlem formundaki maddelere ve ders gözlem raporunda yer alan sorulara hâkim olması önerilmektedir.

DERS GÖZLEM FORMU

Uygulama Öğretmeninin

Adı-soyadı:

Sınıfı:

Ders Süresi:

Dersin Konusu:

Ders Öncesi		Açıklamalar/Notlar
Derse Hazırlık	Derse ve öğrencilerin ilgi ve ihtiyaçlarına uygun materyal, kaynak, etkinlik seçme	
	Öğretim sürecini izleme ve değerlendirmeye yönelik etkinlikleri belirleme	
	Derste kullanılacak araç-gereç ve materyalleri hazır hale getirme	
	Öğrenme ortamını etkinlik türüne göre (bireysel, iş birlikli vb.) düzenleme	
	Öğrenme ortamının fiziksel koşullarını (ısı, ışık, ses durumu vb.) öğrenmeyi destekleyecek biçimde düzenleme	
Öğrenme-Öğretme Süreci		Açıklamalar/Notlar
Derse Giriş ve Öğrenme Etkinlikleri	Sınıfa girince öğrencileri selamlama, hal hatır sorma	
	Derse başlarken konu, amaç ve kazanımları öğrencilere açıklama	
	Konu ile ilgili temel ilke ve kavramları bilme	
	Özel öğretim yaklaşım, yöntem ve tekniklerini bilme	
	Konuda geçen temel ilke ve kavramları mantıksal bir tutarlılıkla ilişkilendirebilme	
	Bir önceki ders veya konuyla işlenecek konu arasında ilişki kurma	
	Dersin içeriğine uygun etkinliklere yer verme	
	Öğrencilerin farklı ihtiyaçlarını dikkate alarak öğrenci merkezli stratejileri destekleyen öğretim teknolojilerini kullanma	
	Araç-gereç ve teknolojinin kullanıldığı öğrenme ortamlarında sağlık ve güvenliğe öncelik veren önlemleri uygulama	
	Türkçeyi kurallarına uygun ve anlaşılabilir bir biçimde kullanma	

	Öğrencilerin araştırma ve işbirlikli çalışma becerilerini geliştirecek fırsatlar sunma	
	Öğrenci sorularına uygun ve yeterli yanıtlar oluşturabilme	
	Öğrencilerde yanlış gelişmiş kavramları belirleyebilme	
	Öğrencileri sorular ve ipuçları ile yönlendirebilme	
	Bireysel farklılıkları olan öğrenciler için uygun fiziksel ve eğitsel ortam hazırlama	
	Özel gereksinimi olan öğrenciler için öğrenme amaçları belirleyerek uygun ortamlar hazırlama*	
Bireysel Farklılıkları Dikkate Alma	Öğrencilerin farklı ihtiyaçlarını dikkate alarak öğrenme etkinliklerini düzenleme	
	Özel gereksinimi olan öğrenciler için öğrenme amaçları belirleyerek uygun ortamlar hazırlama	
	Öğrencilerin farklı ihtiyaçlarını dikkate alarak öğrenci merkezli stratejileri destekleyen teknolojiler kullanma	
Zaman Yönetimi	Öğretme-öğrenme sürecinde zamanı etkin kullanma	
	Öğrencilerin zamanlarını etkili kullanmaları için yönlendirmeler yapma	
Davranış Yönetimi	Öğrencilerin başarılı yönlerini öne çıkarma	
	Öğrencilerin duygu ve düşüncelerini yönetebilmelerinde rehberlik etme	
	Öğrenci başarılarını ve olumlu davranışlarını ödüllendirme	
	Davranışlarında tutarlı ve dürüst olma	
	Olumsuz davranışlarla karşılaştığında yapıcı yönlendirmeler yapma	
	Eleştiriye açık olma ve öğrencileri eleştiriye açık olma konusunda destekleme	
	Özgüvenli olma	
	Herhangi bir problemle karşılaştığında çözüm odaklı bakış açısına sahip olma	
Öğrencilerin problem çözme becerilerinin gelişimine destek verme		
Öğrenmeyi ve Gelişimi İzleme ve Değerlendirme	Öğrencinin çalışmalarını kontrol etme	
	Kazanımlara yönelik uygun değerlendirme etkinlikleri kullanma	
	Uygun soru ve yanıtlarla konunun anlaşılmasını sağlama	
	Konunun veya etkinliğin anlaşılıp anlaşılmadığını kontrol etme	
	Öğrencinin ilgi ve ihtiyaçları doğrultusunda değişiklikler yapma	
Öğrencilere Değer Verme, Onları Anlama ve Sınıfı Güdüleme	Öğrencinin kendini ifade edebileceği fırsatlar sunma	
	Öğrencilerin fikirlerine ve ürettiklerine değer verme	
	Öğrenciler sorulara farklı yanıtlar verdiğinde olumlu tepki gösterme	
	Sözel tepkilerinde ve davranışlarında saygı öğelerine yer verme	
	Öğrencilere yapıcı, açıklayıcı ve geliştirici geri bildirimler verme	
	Öğrencinin geçmişine ve sosyo-ekonomik durumuna göre ön yargısız davranma	
	Farklı düzeydeki öğrencilerin öğrenme çabalarını cesaretlendirme	
Değerlendirme		Açıklamalar/Notlar
	Dersin bitiminde dersin veya etkinliklerin özetini yapma	

Dönüt, Düzelme ve Eksiklikleri Tamamlama	Bireysel farklılıkları dikkate alarak ölçme ve değerlendirme yaklaşımlarını çeşitlendirme	
	Dersin içeriğine uygun görevlendirme (araştırma, proje, ödev gibi)	
	Öğrencilerin yanlış cevaplarını düzeltme ve eksikliklerini tamamlama	

*Özel gereksinimi olan öğrenciler için bireyselleştirilmiş eğitim planı hazırlanmaktadır (sınıfta kapsayıcı öğrencisi bulunmuyorsa bu maddeyi dikkate almayınız).

DERS GÖZLEM RAPORU

7. a) Öğretmen ders öncesinde/ derse hazırlık aşamasında neler yaptı? Sizin için farklı olan herhangi bir durum var mıydı? Örneklerle açıklayınız.*

- b) Peki aynı dersin öğretmeni siz olsanız ders öncesinde neler yapardınız ve derse nasıl bir başlangıç ya da giriş yapardınız? Sebepleriyle birlikte açıklayınız.

*Ders gözlem formuna almış olduğunuz notlardan faydalanarak cevaplayınız.

8. a) Öğretmen derste, öğrenme-öğretme sürecinde aşağıda verilen hususlara ilişkin neler yaptı? Sizin için farklı olan herhangi bir durum var mıydı? Öğretim sürecinden somut örnekler vererek açıklayınız.*

Derse giriş ve öğrenme etkinlikleri:

Bireysel farklılıkları dikkate alma:

Zaman yönetimi:

Davranış yönetimi:

Öğrenmeyi ve gelişimi izleme ve değerlendirme:

Öğrencilere değer verme, onları anlama ve sınıfı güdüleme:

- b) Peki o sınıfta siz öğretmen olsaydınız aynı dersi nasıl yapardınız? Neleri daha farklı yapardınız? Sebepleriyle birlikte açıklayınız.

* Ders gözlem formuna almış olduğunuz notlardan faydalanarak cevaplayınız.

9. a) Öğretmen dersi bitirirken ya da dersin sonlarına doğru neler yaptı? Sizin için farklı olan herhangi bir durum var mıydı? Öğretim sürecinden somut örnekler vererek açıklayınız.*

- b) Aynı dersin öğretmeni siz olsanız dersi nasıl sonlandırırđınız? Sebepleriyle birlikte açıklayınız.

* Ders gözlem formuna almış olduğunuz notlardan faydalanarak cevaplayınız.

EK 5 -ŞUBE ÖĞRETMENLER KURULU TOPLANTI KARAR ÖRNEKLERİNİ İNCELEME VE KONUYLA İLGİLİ RAPOR HAZIRLAMA

Sorular	Açıklamalar
1.Şube öğretmenler kurulunda kimler yer alır?	
2. Şube öğretmenler kurulu ne zaman toplanır?	
3. Şube öğretmenler kurulunda hangi gündem maddeleri yer alır?	
4. Örnek şube öğretmenler kurulu toplantı tutanaklarında başarısız öğrenciler için genelde hangi yöntemlerin dile getirilmiştir? Bu yöntemlerin etkililiği konusunda düşüncelerinizi belirtiniz.	
5. Örnek şube öğretmenler kurulu toplantı tutanaklarında öğrenciler bağlamında genelde hangi sorunların ifade edilmiş ve bunlara yönelik hangi önlemlerin ön plana çıkmaktadır? Örnek kararları inceleyerek açıklayınız. Bu sorunlara ilişkin siz hangi önlemleri ve çözümleri önerirsiniz?	
6. Örnek şube öğretmenler kurulu toplantı tutanaklarında sınıflarda sağlık problemi olan öğrencilerin tespit edilmesi ve bunlar ile ilgili alınması gereken önlemler nelerdir? Bu öğrencilerin durumuna yönelik sizin önlemleriniz nelerdir?	
7. Şube öğretmenler kurulu toplantılarının eğitime katkısını tartışınız?	
8. Uygulama okulunuzda Şube Öğretmenler Kurulu faaliyetleri nasıl yürütülmektedir? Uygulama öğretmeniniz ile görüşerek belirtiniz. <i>Görüşme Tarihi/Saati:</i>	

EK-6 DERS GÖZLEM FORMU – ÖĞRETİM YÖNTEMLERİ

Uygulama Öğretmeninin

Adı-Soyadı:

Sınıfı:

Ders Süresi:

Dersin Konusu:

Öğrenme-öğretme süreci karmaşık bir süreçtir. Bu karmaşık sürecin en etkili ve verimli bir şekilde planlanması, yürütülmesi ve değerlendirilmesi için dikkat edilmesi gereken öğretim ilke ve yöntemleri bulunmaktadır. Öğretmen yeterliklerinin başında gelen bu sorumluluklar öğretim ilkelerin izlenmesini gerektirmektedir. Bu gözlem formu ile, bir dersin işleniş sürecinde bu ilke ve yöntemlerin kullanılması durumlarını gözlemleyecek ve öğretmen eğitiminizde aldığımız “Öğretim İlke ve Yöntemleri”, “Özel Öğretim Yöntemleri” adlı derslerindeki teorik konularının uygulamadaki etki ve sonuçlarını fark edeceksiniz.

Öğretim Yöntemleri Gözlem Formu iki ana boyuttan oluşmaktadır. İlk boyutta bir öğretimin planlanması ve uygulanmasında uyulması gereken ilkelerle ilgili maddeler bulunmaktadır. İkinci boyutta ise öğretim yöntem ve tekniklerinin seçimi konusunda dikkat edilmesi gereken hususlar yer almaktadır. Her iki boyuttun ‘Açıklama/Notlar’ bölümünde bu ilkelerin öğretim sürecinde var olup olmadığını somut örnek vererek belirtilmesi gerekmektedir.

Öğretmen adayı elde ettiği bulguları diğer öğretmen adayları ile tartışıp ortak noktaları bulmalıdır. Öğretmen adayı ana branşı dışında yan branşından da bir dersi dinleyerek benzer bir rapor da onun için hazırlamalıdır.

Öğretim İlkeleri	Açıklamalar/Notlar
Tanıma ilkesi -Öğretim etkinliklerinin öğrenci özelliklerine (ilgi, istek, beklenti, ihtiyaç, ön yaşantıları, hazırbulunuşluk ve gelişim düzeyleri) uygun olması	
Öğrenene görelilik -Öğrenci merkezli öğretim yöntemlerini kullanılması	
Bütünlük ilkesi -Öğretim etkinliklerinin öğrencilerin gelişim alanlarını bütüncül bir şekilde desteklemesi	
Yerde ve zamanda yakından uzağa ilkesi -Konunun zaman ve yer bakımından yakından uzağa doğru işlenmesi	
Bilinenden bilinmeyene ilkesi -Ders işlerken bilinenden bilinmeyene ilkesini dikkate alma	
Açıklık ilkesi - Dersi açık, kolay algılanabilir ve anlaşılır işleme	
Somuttan soyuta ilkesi - Öğrencilerin bilişsel gelişim dönemleri dikkate alma	
Etkin katılım ilkesi -Öğrencilerin yaparak yaşayarak öğrenmelerinin	

desteklenmesi	
Hayatilik ilkesi -Konunun gerçek hayat ile ilişkilendirilmesi	
Güncellik ilkesi -Ulusal ve evrensel boyutta güncel konuların paylaşılması	
Ekonomiklik ilkesi -Öğretim etkinliklerinde kaynakların akılcı ve verimli kullanılması	
Öğretim Yöntem ve Teknikleri	Açıklamalar/Notlar
Öğretim ilkelerine uygun öğretim yöntemini belirleme	
Dersin hedeflerine uygun öğretim yöntemini belirleme	
Ders alanına/içeriğe uygun öğretim yöntemi belirleme	
Öğrenci grubun özelliklerine uygun öğretim yöntemi belirleme	
Öğrenci grubunun sayısına uygun öğretim yöntemi belirleme	
Fiziksel imkânlarla uygun öğretim yöntemi belirleme	
Konu için ayrılan zamana uygun öğretim yöntemi belirleme	

RAPOR ÖRNEĞİ: DERSLERİN GÖZLENMESİ-ÖĞRETİM YÖNTEMLERİ

Bu formla, okullarda okutulan derslerde hangi yöntemlerin, ne ölçüde ve ne kadar zaman dilimi içerisinde uygulandığının, öğretmen ve öğrenci davranışlarının öğretim adayları tarafından gözlemlenmesi amaçlanmaktadır. Bir dersin başlangıcından, sonuna kadar olan geçen süreçte öğretmen ve öğrenci etkinlikleri not edilmelidir. Ayrıca, öğrencilerin tepkileri de olabildiğince gözlemlenmelidir. Böylece öğretmenlerin bireysel farklılıklarının derslerdeki yansımaları tespit edilmeli ve öğrencilerin hangi yöntemlerden daha fazla etkilendikleri görülmeye çalışılmalıdır.

Sınıf: Tarih:		
Öğrenci sayısı:		
Dersin adı		
Konu:		
Saat	Öğretmen etkinliği	Öğrenci etkinliği
9.00	Önceki konuyu tekrarlamak için sınıfa soru sordu.	Sınıfın yaklaşık 2/3'ü cevap vermek için gayret gösterdi.
9.10	Bugünkü konuya geçilir. Kitaptaki ilk başlığı bir öğrenciye anlattırdı.	Öğrenci anlattı. Anlatırken çoğunlukla kitaba baktı.
9.15	İlk konuyu tekrarladı.	Dinlediler.
9.20	Konu ile ilgili bir soru sordu.	Cevaplandıramadılar.

DERS GÖZLEM RAPORU – ÖĞRETİM YÖNTEM VE TEKNİKLERİ

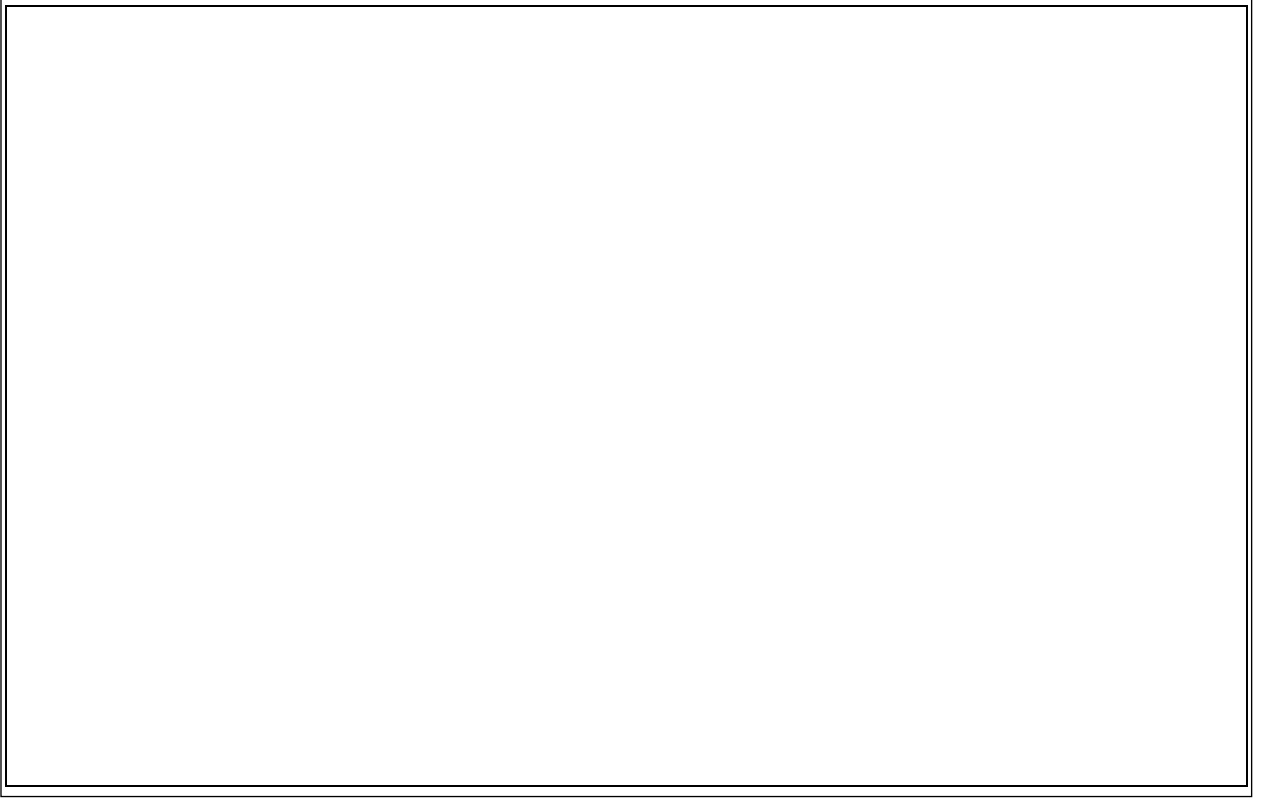
Her alana, konuya, hedefe, öğrenci grubuna özgü uygun öğretim yöntem ve teknikleri seçilmesi bir dersin etkililiği artırmaktadır. Öte yandan, öğretmenlerin kullandığı öğretim yöntemleri her geçen gün çeşitlenmekte ve karmaşıklaşmaktadır. Bu bölümde, bir ders boyunca bir öğretmenin kullandığı yöntem ve tekniklerin ve etkilerinin daha ayrıntılı bir biçimde incelenmesi amaçlanmaktadır. Ayrıca gözlem formunda belirtilen konuların dikkat alınması önerilmektedir.

1. a) Öğretmen ders süresince hangi öğretim yöntem ve tekniklerini kullanmıştır?

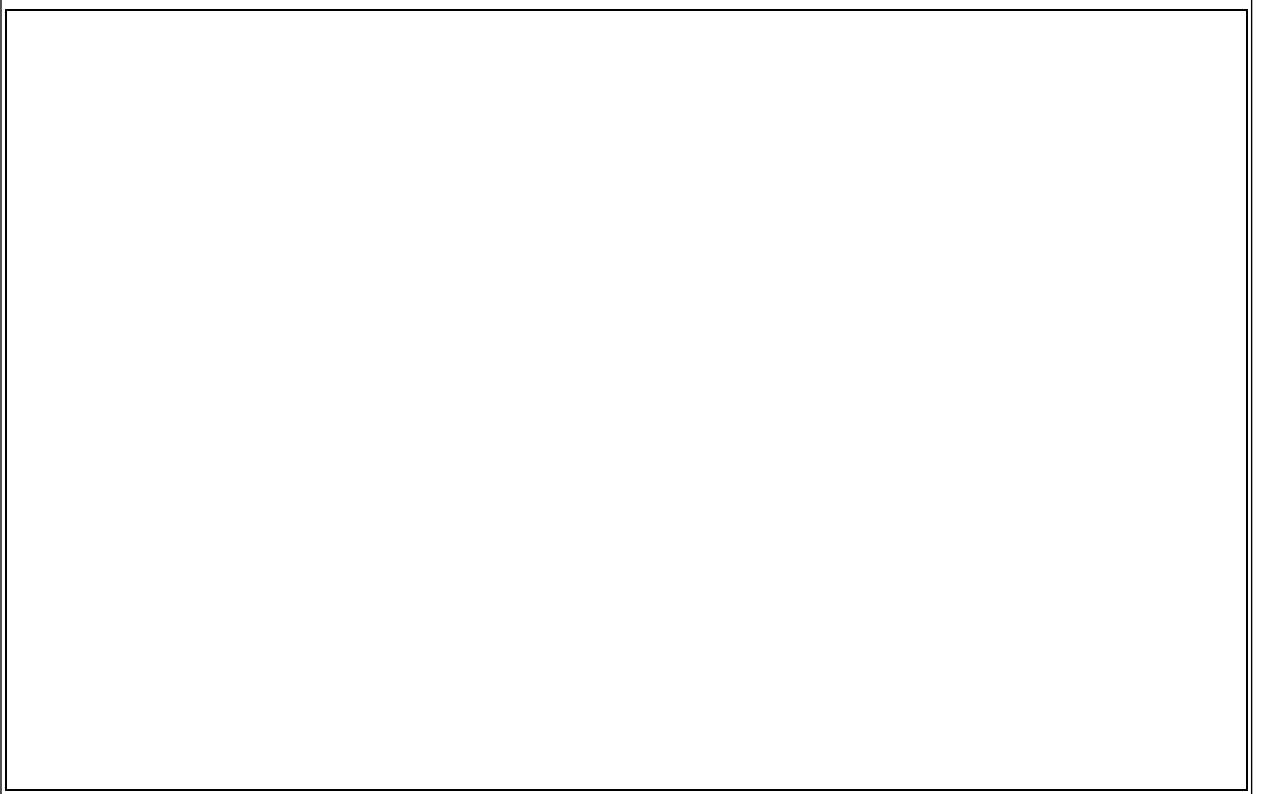
b) Aynı dersin öğretmeni siz olsanız hangi öğretim yöntem ve tekniklerini kullanırdınız? Sebepleriyle birlikte açıklayınız.

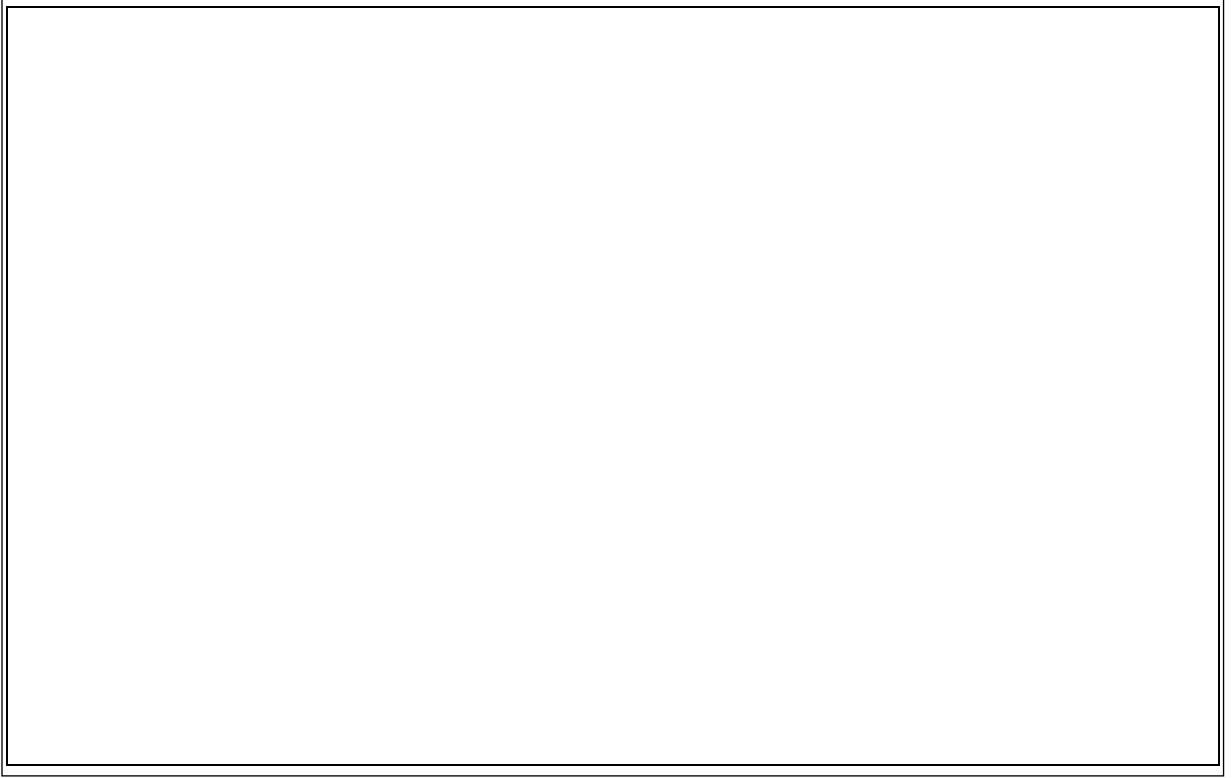
2) a) Öğretmen ders süresince hangi etkinlikleri uygulamıştır?

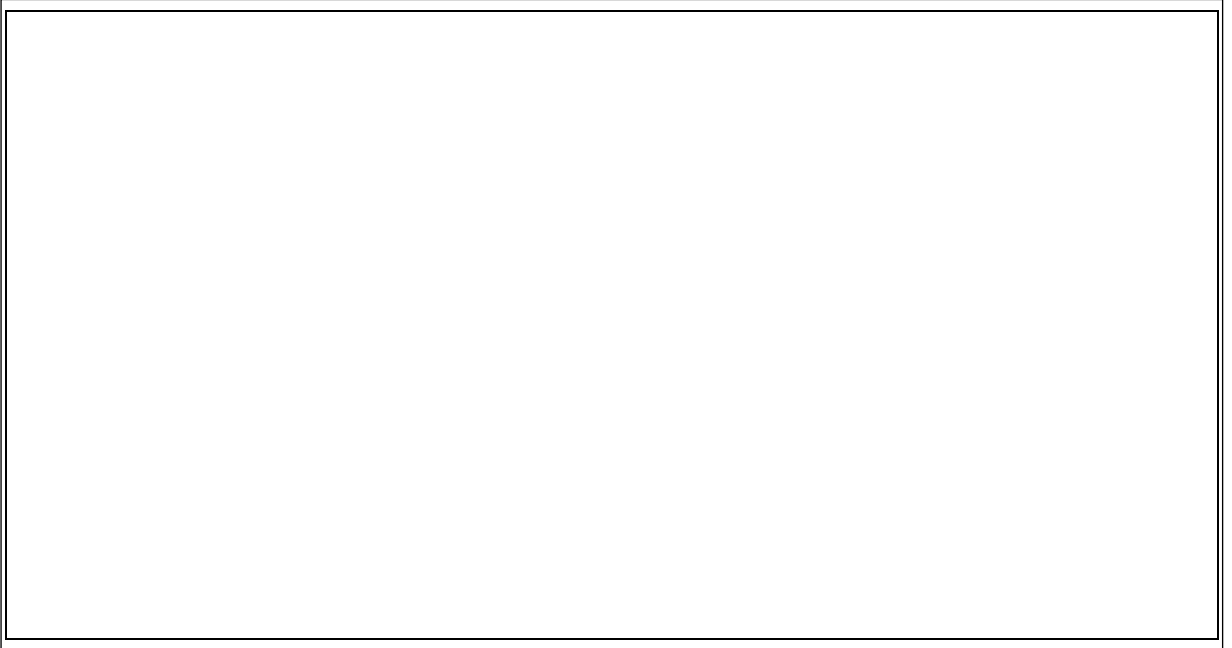
b) Aynı dersin öğretmeni siz olsanız hangi etkinlikleri uygulardınız? Sebepleriyle birlikte açıklayınız.

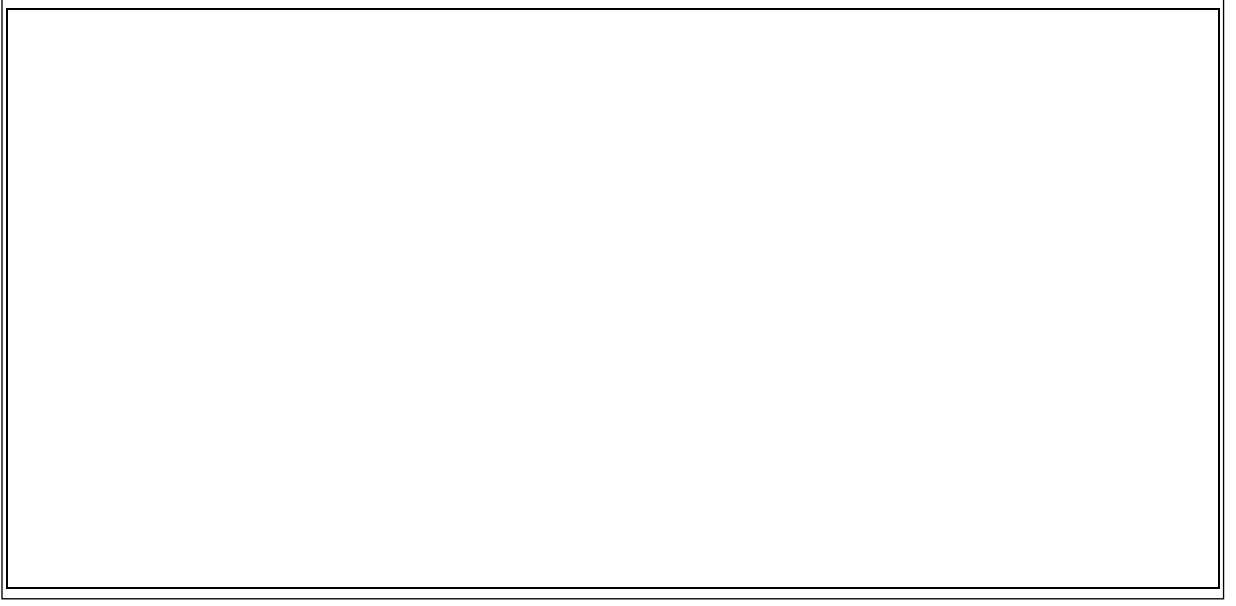
3) a) Etkinliklere öğrencilerin katılma düzeyi nedir? Hangi etkinliklerde öğrenci katılımı azalmış ve artmıştır?

b) Öğretmen öğrencinin aktif katılımını artırmak için ne tür yöntem ve tekniklere başvurmuştur?

4) Etkinlikler arasında geçişler nasıl yapılmıştır?

EK 7 -ÖĞRETMENİN HAZIRLADIĞI BİR SINAVI (YAZILIYI) İNCELEME VE RAPOR HAZIRLAMA

Sorular	Açıklamalar
1. Sınav öğrencilerin anlayacağı sade ve net ifadelerle hazırlanmış mı?	
2. Öğrencilerin öğrendikleri konuların hepsini kapsayacak şekilde hazırlanmış mı? Kapsam geçerliliği hakkında bilgi veriniz?	
3. Her sorunun yanında kaç puan olduğu belirtilmiş mi? Soru türleri ve puan dağılımlarını belirtiniz. [25 Çoktan Seçmeli Test (75p), 1 Açık Uçlu soru (10p) gibi]	
4. Her sorunun altında cevaba uygun uzunlukta boşluklar bırakılmış mı?	
5. Sınavdaki sorular farklı düzeylerdeki becerileri ölçecek nitelikte hazırlanmış mı? Bilgi, Kavrama, Uygulama, Analiz, Sentez, Değerlendirme basamaklarında soruların olup olmadığını soruları yazarak örneklendiriniz ve açıklayınız?	
6. İncelediğiniz sınavın gelişmiş ve zayıf yönlerinden hareketle siz nelere dikkat ederdiniz? Açıklayınız.	

EK-8 ÖĞRETMEN ADAYI DEĞERLENDİRME FORMU

Öğretmen Adayının Adı-soyadı:

Uygulama Sınıfı:

Ders Süresi:

Dersin Konusu:

Ders Öncesi		Eksiği Var	Kabul Edilebilir	İyi Yetişmiş	Açıklamalar/Notlar/ Uygulamadan Örnekler
Ders Planı	Ders planını açık, anlaşılır ve düzenli biçimde yazabilme				
	Amaç ve hedef davranışları açık bir biçimde ifade edebilme				
	Öğretim programındaki kazanımlara uygun yöntem ve teknikleri belirleyebilme				
	Öğrencilerin ilgi, ihtiyaç ve farklılıklarına uygun materyal, kaynak, etkinlik seçme/belirleme				
Derse Hazırlık	Öğrenme ortamının güvenliğini sağlayabilme				
	Derste kullanılacak araç-gereç ve materyalleri hazır hale getirme				
	Öğrenme ortamını etkinlik türüne göre (bireysel, iş birlikli vb.) düzenleme				
	Öğrenme ortamının fiziksel koşullarını (sıra düzeni, ışık, ses durumu vb.) öğrenmeyi destekleyecek biçimde düzenleme				
Öğrenme-Öğretme Süreci					
Derse Giriş ve Öğrenme Etkinlikleri	Sınıfa girince öğrencileri selamlama, hal hatır sorma				
	Derse başlarken konu, amaç ve kazanımları öğrencilere açıklama				
	Konu ile ilgili temel ilke ve kavramları bilme				
	Özel öğretim yaklaşım, yöntem ve tekniklerini bilme				
	Konuda geçen temel ilke ve kavramları mantıksal bir tutarlılıkla ilişkilendirebilme				
	Dersin içeriğine uygun etkinliklere yer verme				
	Bir önceki ders, konu ve günlük hayatla işlenecek konu arasında ilişki kurma				
	Öğrencilerin farklı ihtiyaçlarını dikkate alarak öğrenci merkezli stratejileri destekleyen öğretim teknolojilerini kullanma				
	Araç-gereç ve teknolojinin kullanıldığı öğrenme ortamlarında sağlık ve güvenliğe öncelik veren önlemleri uygulama				
	Konunun gerektirdiği sözel ve görsel dili (şekil, şema, grafik, formül vb.) uygun biçimde kullanabilme				
	Türkçeyi kurallarına uygun ve anlaşılabilir bir biçimde kullanma				
	Öğrencilerin araştırma ve iş birlikli çalışma becerilerini geliştirecek fırsatlar sunma				
	Öğrenci sorularına uygun ve yeterli yanıtlar oluşturabilme				
	Öğrencilerde yanlış gelişmiş kavramları belirleyebilme				

	Öğrencileri sorular ve ipuçları ile yönlendirebilme				
	Bireysel farklılıkları olan öğrenciler için uygun fiziksel ve eğitsel ortam hazırlama				
	Özel gereksinimi olan öğrenciler için öğrenme amaçları belirleyerek uygun ortamlar hazırlama*				
Zaman Yönetimi	Öğretme-öğrenme sürecindeki (dikkat çekmeden dönüt/düzeltilmeye kadar) aşamalarda zamanı etkin kullanma				
	Öğrencilerin zamanlarını etkili kullanmaları için yönlendirmeler yapma				
Davranış Yönetimi	Öğrencilerin başarılı yönlerini öne çıkarma				
	Olumlu sınıf ortamı oluşturma (öğretmen-öğrenci, öğrenci-öğrenci)				
	Öğrencilerin duygu ve düşüncelerini yönetebilmelerinde rehberlik etme				
	Öğrenci başarılarını ve olumlu davranışlarını ödüllendirme				
	Davranışlarında tutarlı ve dürüst olma				
	Olumsuz davranışlarla karşılaştığında yapıcı yönlendirmeler yapma				
	Eleştiriye açık olma ve öğrencileri eleştiriye açık olma konusunda destekleme				
	Özgüvenli olma				
	Herhangi bir problemle karşılaştığında çözüm odaklı bakış açısına sahip olma				
	Öğrencilerin problem çözme becerilerinin gelişimine destek verme				
Öğrenmeyi ve Gelişimi İzleme ve Değerlendirme	Öğrencinin çalışmalarını kontrol etme				
	Kazanımlara yönelik uygun <u>değerlendirme etkinlikleri</u> kullanma				
	Uygun soru ve yanıtlarla konunun anlaşılmasını sağlama				
	Konunun veya etkinliğin anlaşılıp anlaşılmadığını kontrol etme				
	Öğrencinin ilgi ve ihtiyaçları doğrultusunda değişiklikler yapma				
Öğrencilere Değer Verme, Onları Anlama ve Sınıfı Güdüleme	Öğrencinin kendini ifade edebileceği fırsatlar sunma				
	Öğrencilerin fikirlerine ve ürettiklerine değer verme				
	Öğrenciler sorulara farklı yanıtlar verdiğinde olumlu tepki gösterme				
	Sözel tepkilerinde ve davranışlarında saygı öğelerine yer verme				
	Öğrencilere yapıcı, açıklayıcı ve geliştirici geri bildirimler verme				
	Farklı düzeydeki öğrencilerin öğrenme çabalarını cesaretlendirme				
Değerlendirme					
Dönüt, Düzeltme ve Eksiklikleri Tamamlama	Dersin bitiminde dersin veya etkinliklerin özetini yapma				
	Bireysel farklılıkları dikkate alarak ölçme ve değerlendirme yaklaşımlarını çeşitlendirme				
	Dersin içeriğine uygun görevlendirme (araştırma, proje, ödev gibi)				
	Öğrencilerin yanlış cevaplarını düzeltme ve eksikliklerini tamamlama				

*Özel gereksinimi olan öğrenciler için bireyselleştirilmiş eğitim planı hazırlanmalıdır (sınıfta kapsayıcı öğrencisi bulunmuyorsa bu maddeyi dikkate almayınız).

Ek Notlar:

EK-9 DERS PLANI ÖRNEĞİ

Öğretmen Adayının Adı-soyadı:

Genel Bilgiler	
Dersin adı:	
Uygulama Sınıfı:	
Temanın Adı:	
Ders Süresi:	
Dersin Konusu:	
Kazanım(lar):	
Diğer Dersler ile İlişkilendirme:	
Beceriler:	
Değerler:	
Öğretim Yöntem ve Teknikleri:	
Araç, Gereçler ve Materyal:	
Güvenlik Önlemleri:	
Öğrenme-Öğretme Süreci	
Dikkati Çekme	
Güdüleme	

İşleniş ve Etkinlikler (Eğitim Durumları)

Ölçme-Değerlendirme (Bireysel veya Grup)

Dönüt Düzeltme

Görevlendirme (araştırma, proje, ödev gibi)

EK-10 5E ÖĞRENME MODELİNE* GÖRE DERS PLANI ÖRNEĞİ

Öğretmen Adayının Adı-soyadı:

Genel Bilgiler	
Dersin adı:	
Uygulama Sınıfı:	
Temanın Adı:	
Ders Süresi:	
Dersin Konusu:	
Kazanım(lar):	
Diğer Dersler ile İlişkilendirme:	
Beceriler:	
Değerler:	
Öğretim Yöntem ve Teknikleri:	
Araç, Gereçler ve Materyal:	
Güvenlik Önlemleri:	
Öğrenme-Öğretme Süreci	
Güdüleme (Engage)	
Keşfetme (Explore)	

Açıklama (Explain)	
Derinleşme (Elaborate)	
Değerlendirme (Evaluate)	
Görevlendirme	(araştırma, proje, ödev gibi)

EK-11 7E ÖĞRENME MODELİNE* GÖRE DERS PLANI ÖRNEĞİ

Öğretmen Adayının Adı-soyadı:

Genel Bilgiler	
Dersin adı:	
Uygulama Sınıfı:	
Temanın Adı:	
Ders Süresi:	
Dersin Konusu:	
Kazanım(lar):	
Diğer Dersler ile İlişkilendirme:	
Beceriler:	
Değerler:	
Öğretim Yöntem ve Teknikleri:	
Araç, Gereçler ve Materyal:	
Güvenlik Önlemleri:	
Öğrenme-Öğretme Süreci	
Merak Uyandırma	
Keşfetme	

Açıklama	
Derinleşme	
İlişkilendirme	
Genişletme	

Değerlendirme	
Görevlendirme	(araştırma, proje, ödev gibi)

EK-12 ÖZ DEĞERLENDİRME FORMU

Öğretmen Adayının Adı-soyadı:

Uygulama Sınıfı:

Ders Süresi:

Dersin Konusu:

Ders Öncesi		Açıklamalar/Notlar/Uygulamadan Örnekler
Ders Planı	Ders planını açık, anlaşılır ve düzenli biçimde yazabilme	
	Amaç ve hedef davranışları açık bir biçimde ifade edebilme	
	Öğretim programındaki kazanımlara uygun yöntem ve teknikleri belirleyebilme	
	Öğrencilerin ilgi, ihtiyaç ve farklılıklarına uygun materyal, kaynak, etkinlik seçme/belirleme	
Derse Hazırlık	Öğrenme ortamının güvenliğini sağlayabilme	
	Derste kullanılacak araç-gereç ve materyalleri hazır hale getirme	
	Öğrenme ortamını etkinlik türüne göre (bireysel, iş birlikli vb.) düzenleme	
	Öğrenme ortamının fiziksel koşullarını (ısı, ışık, ses durumu vb.) öğrenmeyi destekleyecek biçimde düzenleme	
Öğrenme-Öğretme Süreci		
Derse Giriş ve Öğrenme Etkinlikleri	Sınıfa girince öğrencileri selamlama, hal hatır sorma	
	Derse başlarken konu, amaç ve kazanımları öğrencilere açıklama	
	Konu ile ilgili temel ilke ve kavramları bilme	
	Özel öğretim yaklaşım, yöntem ve tekniklerini bilme	
	Konuda geçen temel ilke ve kavramları mantıksal bir tutarlılıkla ilişkilendirebilme	
	Dersin içeriğine uygun etkinliklere yer verme	
	Bir önceki ders, konu ve günlük hayatla ilişkili konu arasında ilişki kurma	
	Öğrencilerin farklı ihtiyaçlarını dikkate alarak öğrenci merkezli stratejileri destekleyen öğretim teknolojilerini kullanma	
	Araç-gereç ve teknolojinin kullanıldığı öğrenme ortamlarında sağlık ve güvenliğe öncelik veren önlemleri uygulama	
	Konunun gerektirdiği sözel ve görsel dili (şekil, şema, grafik, formül vb.) uygun biçimde kullanabilme	
	Türkçeyi kurallarına uygun ve anlaşılabilir bir biçimde kullanma	
	Öğrencilerin araştırma ve iş birlikli çalışma becerilerini geliştirecek fırsatlar sunma	
	Öğrenci sorularına uygun ve yeterli yanıtlar oluşturabilme	
	Öğrencilerde yanlış gelişmiş kavramları belirleyebilme	
Öğrencileri sorular ve ipuçları ile yönlendirebilme		

	Özel gereksinimi olan öğrenciler için öğrenme amaçları belirleyerek uygun ortamlar hazırlama*	
Zaman Yönetimi	Öğretme-öğrenme sürecindeki (dikkat çekmeden dönüt/düzeltilmeye kadar) aşamalarda zamanı etkin kullanma	
	Öğrencilerin zamanlarını etkili kullanmalarını için yönlendirmeler yapma	
Davranış Yönetimi	Öğrencilerin başarılı yönlerini öne çıkarma	
	Olumlu sınıf ortamı oluşturma (öğretmen-öğrenci, öğrenci-öğrenci)	
	Öğrencilerin duygu ve düşüncelerini yönetebilmelerinde rehberlik etme	
	Öğrenci başarılarını ve olumlu davranışlarını ödüllendirme	
	Davranışlarında tutarlı ve dürüst olma	
	Olumsuz davranışlarla karşılaştığında yapıcı yönlendirmeler yapma	
	Eleştiriye açık olma ve öğrencileri eleştiriye açık olma konusunda destekleme	
	Özgüvenli olma	
	Herhangi bir problemle karşılaştığında çözüm odaklı bakış açısına sahip olma	
	Öğrencilerin problem çözme becerilerinin gelişimine destek verme	
Öğrenmeyi ve Gelişimi İzleme ve Değerlendirme	Öğrencinin çalışmalarını kontrol etme	
	Kazanımlara yönelik uygun <u>değerlendirme etkinlikleri</u> kullanma	
	Uygun soru ve yanıtlarla konunun anlaşılmasını sağlama	
	Konunun veya etkinliğin anlaşılıp anlaşılmadığını kontrol etme	
	Öğrencinin ilgi ve ihtiyaçları doğrultusunda değişiklikler yapma	
Öğrencilere Değer Verme, Onları Anlama ve Sınıfı Güdüleme	Öğrencinin kendini ifade edebileceği fırsatlar sunma	
	Öğrencilerin fikirlerine ve ürettiklerine değer verme	
	Öğrenciler sorulara farklı yanıtlar verdiğinde olumlu tepki gösterme	
	Sözel tepkilerinde ve davranışlarında saygı öğelerine yer verme	
	Öğrencilere yapıcı, açıklayıcı ve geliştirici geri bildirimler verme	
	Öğrencinin geçmişine ve sosyo-ekonomik durumuna göre ön yargısız davranma	
	Farklı düzeydeki öğrencilerin öğrenme çabalarını cesaretlendirme	
Değerlendirme		
Dönüt, Düzeltme ve Eksiklikleri Tamamlama	Dersin bitiminde dersin veya etkinliklerin özetini yapma	
	Bireysel farklılıkları dikkate alarak ölçme ve değerlendirme yaklaşımlarını çeşitlendirme	
	Dersin içeriğine uygun görevlendirme (araştırma, proje, ödev gibi)	
	Öğrencilerin yanlış cevaplarını düzeltme ve eksikliklerini tamamlama	

* Özel gereksinimi olan öğrenciler için bireysel öğretim planı hazırlanmalıdır (sınıfta kaynaştırma öğrencisi bulunmuyorsa bu maddeyi dikkate almayınız).

ÖZ DEĞERLENDİRME RAPORU

1. a) Ders öncesinde/derse hazırlık aşamasında neleri iyi yaptığınızı düşünüyorsunuz? Örneklerle açıklayınız.

- b) Ders işlerken ders öncesinde/derse hazırlık aşamasına dair nelerin eksik kaldığını düşünüyorsunuz/fark ettiniz? Örneklerle açıklayınız.

2. a) Derste, öğrenme-öğretme sürecinde aşağıda verilen hususlara ilişkin neleri etkili yaptığınızı düşünüyorsunuz? Öğretim sürecinden somut örnekler vererek açıklayınız.

Derse giriş ve öğrenme etkinlikleri:

Bireysel farklılıkları dikkate alma:

Zaman yönetimi:

Davranış yönetimi:

Öğrenmeyi ve gelişimi izleme ve değerlendirme:

Öğrencilere değer verme, onları anlama ve sınıfı güdüleme:

---

b) Derste, öğrenme-öğretme sürecinde aşağıda verilen hususlara ilişkin neleri daha etkili yapabildiniz? Öğretim sürecinden somut örnekler vererek açıklayınız.

Derse giriş ve öğrenme etkinlikleri:

Bireysel farklılıkları dikkate alma:

Zaman yönetimi:

Davranış yönetimi:

Öğrenmeyi ve gelişimi izleme ve değerlendirme:

Öğrencilere değer verme, onları anlama ve sınıfı güdüleme:

---

3. a) Dersin sonlarına ya da dersi bitirirken doğru neleri iyi yaptığınızı düşünüyorsunuz? Öğretim sürecinden somut örnekler vererek açıklayınız.

---

b) Dersin sonlarına ya da dersi bitirirken doğruneleri daha iyi yapabileceğinizi düşünüyorsunuz? Öğretim sürecinden somut örnekler vererek açıklayınız.

EK-13 AKRAN DEĞERLENDİRME FORMU

Öğretmen Adayının Adı ve Soyadı:

Gözlemlenen Öğretmen Adayının Adı ve Soyadı:

Uygulama Sınıfı:

Ders Süresi:

Dersin Konusu:

Ders Öncesi		Açıklamalar/Notlar/Uygulamadan Örnekler
Derse Hazırlık	Öğrenme ortamının güvenliğini sağlayabilme	
	Derste kullanılacak araç-gereç ve materyalleri hazır hale getirme	
	Öğrenme ortamını etkinlik türüne göre (bireysel, iş birlikli vb.) düzenleme	
	Öğrenme ortamının fiziksel koşullarını (ısı, ışık, ses durumu vb.) öğrenmeyi destekleyecek biçimde düzenleme	
Öğrenme-Öğretme Süreci		
Derse Giriş ve Öğrenme Etkinlikleri	Sınıfa girince öğrencileri selamlama, hal hatır sorma	
	Derse başlarken konu, amaç ve kazanımları öğrencilere açıklama	
	Konu ile ilgili temel ilke ve kavramları bilme	
	Özel öğretim yaklaşım, yöntem ve tekniklerini bilme	
	Konuda geçen temel ilke ve kavramları mantıksal bir tutarlılıkla ilişkilendirebilme	
	Dersin içeriğine uygun etkinliklere yer verme	
	Bir önceki ders, konu ve günlük hayatla ilişkilecek konu arasında ilişki kurma	
	Öğrencilerin farklı ihtiyaçlarını dikkate alarak öğrenci merkezli stratejileri destekleyen öğretim teknolojilerini kullanma	
	Araç-gereç ve teknolojinin kullanıldığı öğrenme ortamlarında sağlık ve güvenliğe öncelik veren önlemleri uygulama	
	Konunun gerektirdiği sözel ve görsel dili (şekil, şema, grafik, formül vb.) uygun biçimde kullanabilme	
	Türkçeyi kurallarına uygun ve anlaşılabilir bir biçimde kullanma	
	Öğrencilerin araştırma ve iş birlikli çalışma becerilerini geliştirecek fırsatlar sunma	
	Öğrenci sorularına uygun ve yeterli yanıtlar oluşturabilme	
	Öğrencilerde yanlış gelişmiş kavramları belirleyebilme	
	Öğrencileri sorular ve ipuçları ile yönlendirebilme	
Bireysel farklılıkları olan öğrenciler için uygun fiziksel ve eğitsel ortam hazırlama		

	Özel gereksinimi olan öğrenciler için öğrenme amaçları belirleyerek uygun ortamlar hazırlama*	
Zaman Yönetimi	Öğretme-öğrenme sürecindeki (dikkat çekmeden dönüt/düzeltilmeye kadar) aşamalarda zamanı etkin kullanma	
	Öğrencilerin zamanlarını etkili kullanmaları için yönlendirmeler yapma	
Davranış Yönetimi	Öğrencilerin başarılı yönlerini öne çıkarma	
	Olumlu sınıf ortamı oluşturma (öğretmen-öğrenci, öğrenci-öğrenci)	
	Öğrencilerin duygu ve düşüncelerini yönetebilmelerinde rehberlik etme	
	Öğrenci başarılarını ve olumlu davranışlarını ödüllendirme	
	Davranışlarında tutarlı ve dürüst olma	
	Olumsuz davranışlarla karşılaştığında yapıcı yönlendirmeler yapma	
	Eleştiriye açık olma ve öğrencileri eleştiriye açık olma konusunda destekleme	
	Özgüvenli olma	
	Herhangi bir problemle karşılaştığında çözüm odaklı bakış açısına sahip olma	
	Öğrencilerin problem çözme becerilerinin gelişimine destek verme	
Öğrenmeyi ve Gelişimi İzleme ve Değerlendirme	Öğrencinin çalışmalarını kontrol etme	
	Kazanımlara yönelik uygun değerlendirme etkinlikleri kullanma	
	Uygun soru ve yanıtlarla konunun anlaşılmasını sağlama	
	Konunun veya etkinliğin anlaşılıp anlaşılmadığını kontrol etme	
	Öğrencinin ilgi ve ihtiyaçları doğrultusunda değişiklikler yapma	
Öğrencilere Değer Verme, Onları Anlama ve Sınıfı Güdüleme	Öğrencinin kendini ifade edebileceği fırsatlar sunma	
	Öğrencilerin fikirlerine ve ürettiklerine değer verme	
	Öğrenciler sorulara farklı yanıtlar verdiğinde olumlu tepki gösterme	
	Sözel tepkilerinde ve davranışlarında saygı öğelerine yer verme	
	Öğrencilere yapıcı, açıklayıcı ve geliştirici geri bildirimler verme	
	Farklı düzeydeki öğrencilerin öğrenme çabalarını cesaretlendirme	
Değerlendirme		
Dönüt, Düzeltme ve Eksiklikleri Tamamlama	Dersin bitiminde dersin veya etkinliklerin özetini yapma	
	Bireysel farklılıkları dikkate alarak ölçme ve değerlendirme yaklaşımlarını çeşitlendirme	
	Dersin içeriğine uygun görevlendirme (araştırma, proje, ödev gibi)	
	Öğrencilerin yanlış cevaplarını düzeltme ve eksikliklerini tamamlama	

AKRAN GÖZLEM RAPORU

1. a) Gözlemlenen öğretmen adayının ders öncesinde/ derse hazırlık aşamasında neler yaptı? Sizin için farklı olan herhangi bir durum var mıydı? Uygulamadan örneklerle açıklayınız.

- b) Peki aynı dersin öğretmeni siz olsanız ders öncesinde neler yapardınız ve derse nasıl bir başlangıç ya da giriş yapardınız? Sebepleriyle birlikte açıklayınız.

2. a) Gözlemlenen öğretmen adayının derste, öğrenme-öğretme sürecinde aşağıda verilen hususlara ilişkin neler yaptı? Sizin için farklı olan herhangi bir durum var mıydı? Öğretim sürecinden somut örnekler vererek açıklayınız.

Derse giriş ve öğrenme etkinlikleri:

Bireysel farklılıkları dikkate alma:

Zaman yönetimi:

Davranış yönetimi:

Öğrenmeyi ve gelişimi izleme ve değerlendirme:

Öğrencilere değer verme, onları anlama ve sınıfı güdüleme:

- b) Gözlemlenen öğretmen adayının yerinde siz olsaydınız aynı dersi nasıl işlerdiniz? Neleri daha farklı yapardınız? Sebepleriyle birlikte açıklayınız.

3. a) Gözlemlenen öğretmen adayının dersi bitirirken ya da dersi sonlarına doğru neler yaptı? Sizin için farklı olan herhangi bir durum var mıydı? Öğretim sürecinden somut örnekler vererek açıklayınız.

- b) Aynı dersi öğretmeni siz olsanız dersi nasıl sonlandırırınız? Sebepleriyle birlikte açıklayınız.

EK-14 DERSLERİN GÖZLEMLENMESİ- SORU SORMA, YÖNERGE VE AÇIKLAMALAR

Uygulama Öğretmeninin

Adı-soyadı:

Sınıfı:

Ders Süresi:

Dersin Konusu:

Derslerin Gözlemlenmesi		Açıklamalar/Notlar
Soru sorma	Öğrencilerin hazırbulunuşluklarına uygun soru sorma	
	Soru sorma ve cevap almak için uygun yöntemler kullanma	
	Söz hakkı verilen öğrencilerin seçilme yöntemi	
	Öğrencilere uygun dönüt verme, yanlış cevapları düzeltme ve konuya dair eksik bilgileri tamamlama	
	Öğrencileri soru sorması için cesaretlendirme	
	Öğrencilerin cevaplarını oluşturabilmeleri için yeterli süreyi verme	
Yönerge ve Açıklamalar	Açık ve anlaşılır yönergeler verme	
	Gerekli durumlarda açıklamalarda bulunma	
	Öğrencileri güdülemek için uygun yöntemleri kullanma (sesini iyi kullanma, beden dilini iyi kullanma, öğrencilere ismiyle hitap etme vb.)	
	Yönergelere yönelik öğrencilerden gelen sorulara yeterli ve hızlı geri bildirim verme	
	İletişim engellerini ortadan kaldırma (öğrencilere sırayla söz verme, olumlu sınıf iklimini sağlama vb.)	
	Bireysel ve grup çalışmalarını uygun şekilde yönetme	
	Öğrencilerin kendilerini ifade etmesine fırsat verme	

DERS GÖZLEM RAPORU- Soru sorma, yönerge ve açıklamalar

Bu bölümde, bir ders boyunca bir öğretmenin soru sorarken ve yönerge verirken kullandığı yöntem ve tekniklerin ve etkilerinin daha ayrıntılı bir biçimde incelenmesi amaçlanmaktadır. Ayrıca gözlem formunda belirtilen konuların dikkate alınması önerilmektedir.

1. Soru sorma

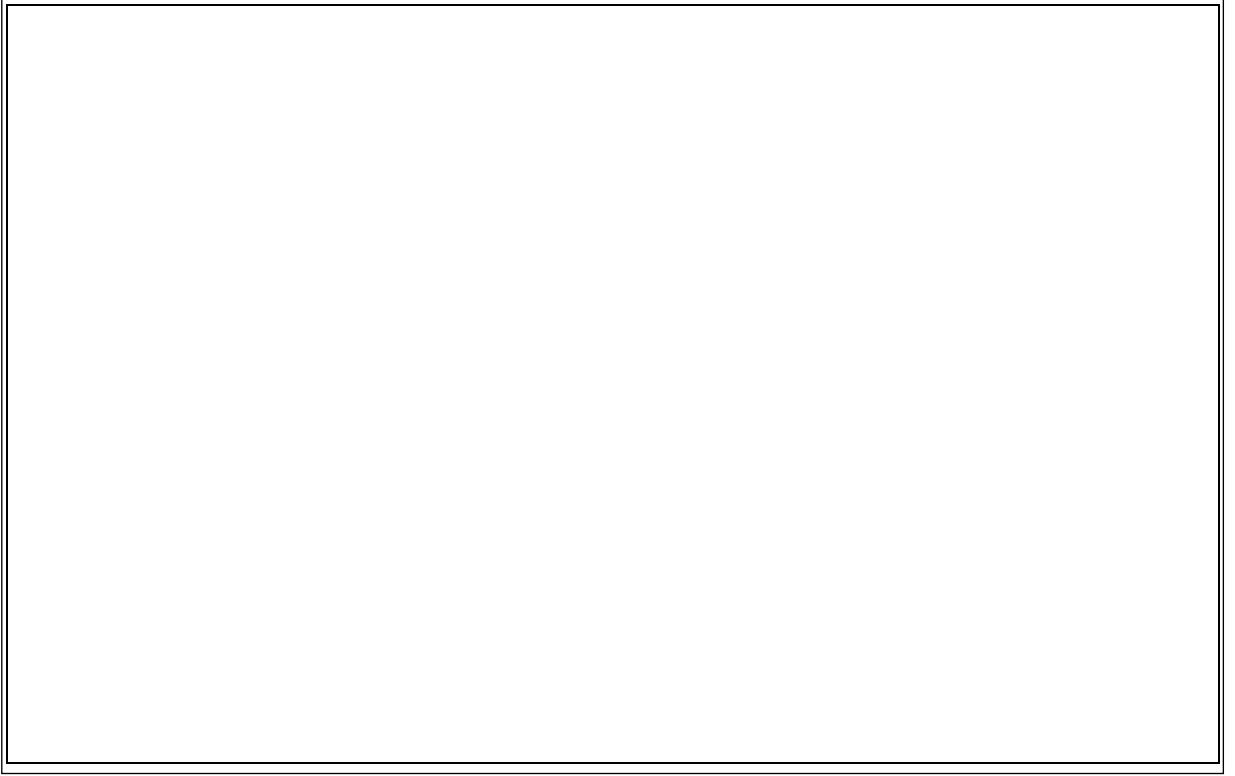
1.1. Ders boyunca öğretmenin öğrencilere ve öğrencilerin de öğretmene sorduğu sorulara dair notlar alınız. Soruların ders içeriğine uygunluğu konusunda değerlendirmenizi yapınız.

1.2. Öğretmenin soruları sınıfa nasıl yönelttiğini ve cevapları almak için nasıl bir yöntem kullandığını gözlemleyiniz ve değerlendiriniz.

1.3.Öğretmen soru sorduğunda öğrencilerin soruyu anlayıp anlamadığını kontrol ediyor mu? Öğretmen, öğrencilerin soruyu anlamadığını düşündüğü/fark ettiği durumlarda ne yapıyor?

1.4. Soruları cevaplamak için öğrencilerin nasıl seçildiğini (oturuş yerleri, söz hakkı isteyen- istemeyen vb.) gözlemleyiniz. Siz öğretmen olduğunuzda nasıl bir yöntem tercih edersiniz? Neden?

1.5.Öğretmenin aldığı cevaplar sonrasında verdiği dönütleri (geri bildirim, övgü vb.) ve bu dönütlerin öğrenciler üzerindeki etkisini değerlendiriniz.

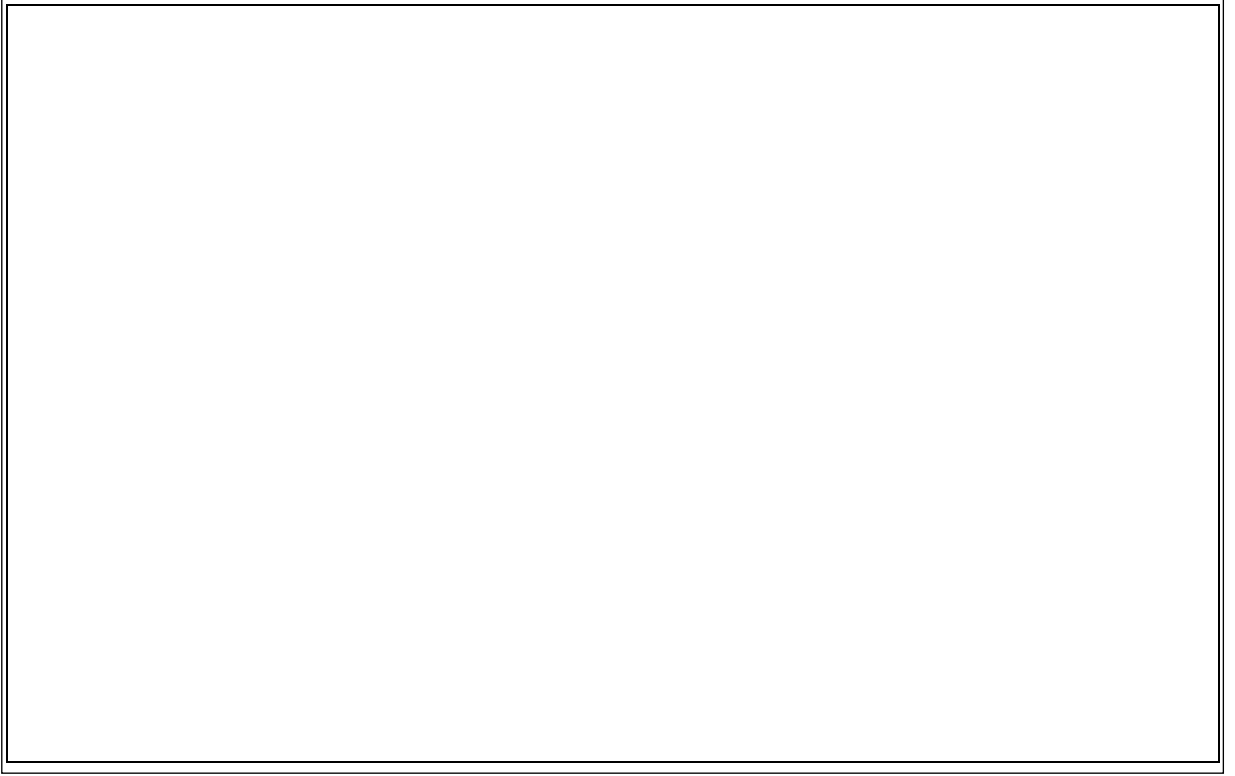

2. Yönerge ve Açıklamalar

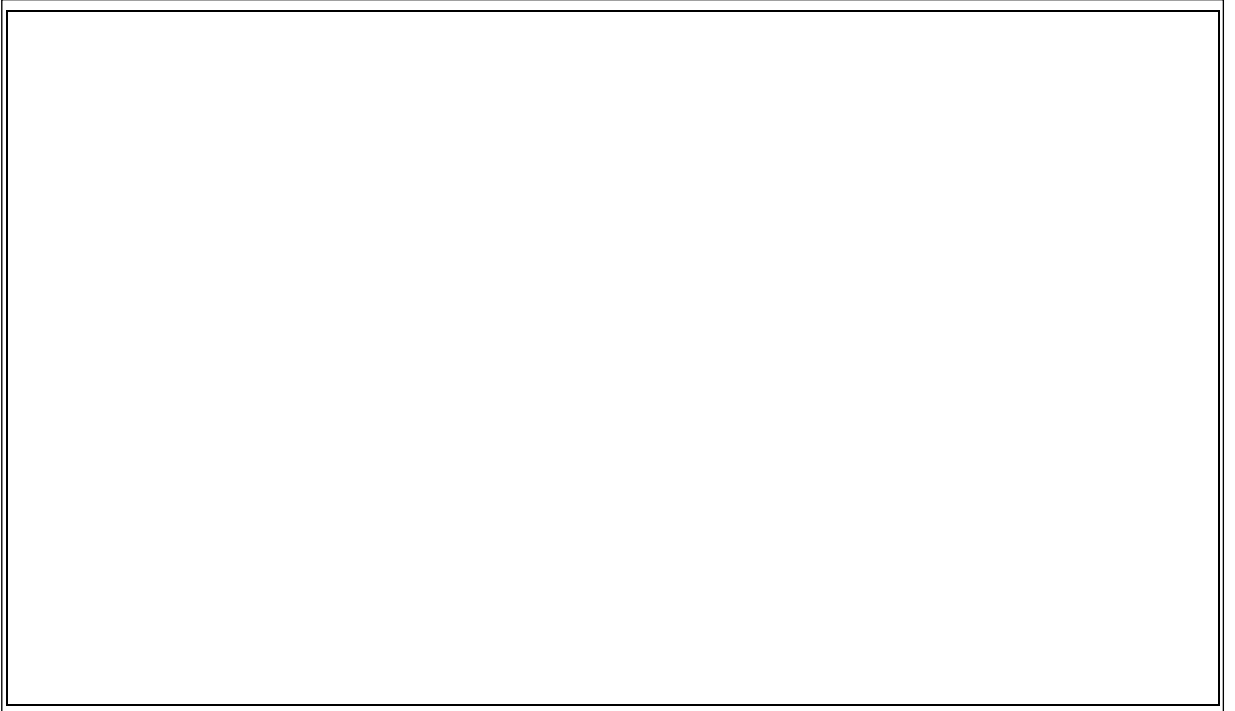
2.1.Öğretmen öğrencilere nasıl yönerge vermektedir? Değerlendiriniz.

2.2.Öğretmen, öğrencileri güdülemek için hangi yöntem ve uyarıcıları kullanmaktadır?

2.3.Öğretmen yönerge verdiğinde öğrencilerin yönergeyi anlayıp anlamadığını kontrol ediyor mu? Öğrencilerin yönergeyi anlamadığını düşündüğü/fark ettiği durumlarda ne yapıyor?

2.4. Uygulama öğretmeni öğrencilere yazılı ve sözlü dönütleri nasıl vermektedir?
Uygulamadan somut örnekler vererek açıklayınız.

EK-15 DERSİN SINIF YÖNETİMİ AÇISINDAN GÖZLEMLENMESİ

Uygulama Öğretmeninin

Adı-Soyadı:

Sınıfı:

Ders Süresi:

Dersin Konusu:

Sınıfın öğretmen tarafından iyi yönetilmesi etkili bir öğrenme-öğretme süreci için gereklidir. Olumlu sınıf ortamını oluşturmak için, öğretmen adaylarının sınıf yönetiminin ilkelerinin, özelliklerinin, sınıf yönetimini etkileyen etmenlerin, sınıf iklimini oluşturan değişkenlerin farkında olması gereklidir. Bu farkındalığı oluşturmak için hazırlanan aşağıdaki sınıf yönetimi becerileri formu altı alt boyuttan oluşmaktadır: Sınıf fiziksel ortamı, öğrenme-öğretme süreci, iletişim, kural oluşturma ve davranış yönetimi, motivasyon. Her boyuttun 'Açıklama/Notlar' bölümünde, ilgili durumun öğretim sürecinde var olup olmadığını somut örnek vererek belirtilmesi gerekmektedir.

Öğretmen adayı elde ettiği bulguları diğer öğretmen adayları ile tartışıp ortak noktaları bulmalıdır. Öğretmen adayı ana branşı dışında yan branşından da bir dersi dinleyerek benzer bir rapor da onun için hazırlamalıdır.

SINIF YÖNETİMİ BECERİLERİ ¹	
Sınıf Fiziksel Düzeni	Açıklamalar/Notlar
Gerekli hallerde sınıf içi fiziksel koşullarına (ısı, ışık, gürültü) müdahale etme	
Sınıfı öğretime hazır hale getirme	
Sınıf içinde doğabilecek kaza ve tehlikelere karşı gerekli önlemleri alma	
Sınıf fiziksel düzenlemesinde öğrencilerin görüşlerinden yararlanma	
Öğrenme-Öğretme Süreci ve Zaman Yönetimi	Açıklamalar/Notlar
Öğrencilere derse ilişkin beklentilerin açıklanması	
Öğrencilerin gelişimsel özelliklerini göz önünde bulundurarak öğrenme-öğretme sürecini düzenleme	
Öğrenme-öğretme sürecinde bireysel farklılıkları dikkate alma	
Öğrencilerin öğrenme-öğretme sürecine aktif katılımını sağlayacak yöntemleri kullanma	
Dersin başında öğrencileri derse hazırlama	

Dersin hızını ve akışını öğrencilerin öğrenme düzeyine göre ayarlama	
Ölçme ve değerlendirmenin nasıl yapılacağı konusunda öğrencileri bilgilendirme	
Öğrencilerin ders içi ve ders dışı zamanlarını etkili kullanmaları için yönlendirmeler yapma	
Ders zamanını etkinliklere göre ayarlama	
Öğrenme-öğretme sürecinde zamanı etkin kullanma	
Öğretimsel zamanı yüksek seviyede (%70-80) tutabilme	
İletişim	Açıklamalar/Notlar
Öğrencilerle iletişim kurarken nezaket kurallarına uygun davranma	
Sınıf içinde çok yönlü (öğretmen-öğrenci, öğrenci-öğrenci ve öğrenci-öğretmen) iletişimi sağlama	
Sınıf içi iletişimde açık, sade ve anlaşılır bir dil kullanma	
Sınıf içi iletişimde beden dili, jest ve mimikleri kullanma	
Öğrencilerle göz teması kurma	
Sesini etkili bir biçimde kullanma	
Demokratik bir sınıf atmosferi oluşturma	
Öğrencilere güler yüzlü, hoşgörülü ve içten davranma	
Sınıftaki tüm öğrencilere eşit ve adil davranma	
Öğrencilerin fikirlerine ve ürettiklerine değer verme	
Kural Oluşturma ve Davranış Yönetimi	Açıklamalar/Notlar
Sınıf kurallarını, öğrencilerle birlikte belirleme	
Kuralların kısa açık ve anlaşılır olmasına dikkat etme	
Sınıf kurallarının uygulanmasını takip etme	

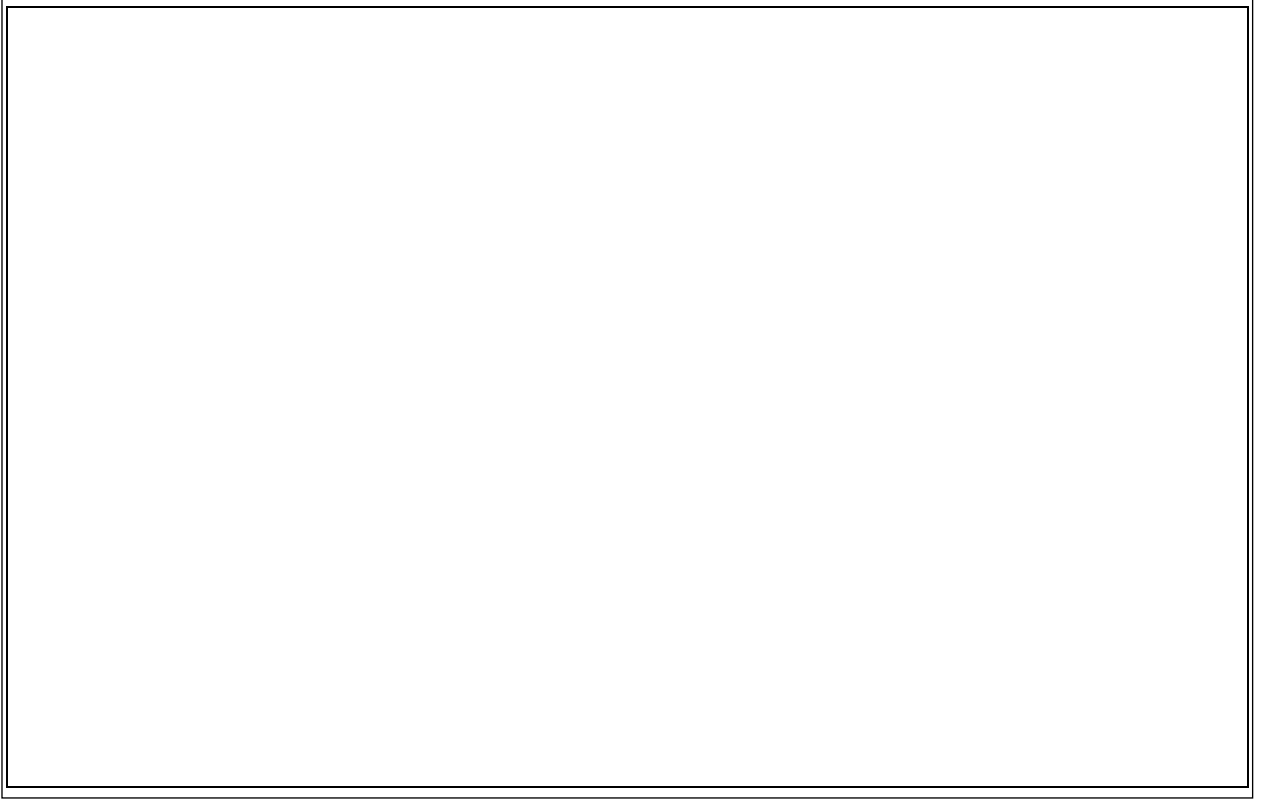
Kurallara uymayan öğrencilere anlık dönüt verebilme/müdahale edebilme	
İstenmeyen (olumsuz) davranışlara dersin akışını bozmadan müdahale etme	
Öğrencilerin yaptıkları istenmeyen (olumsuz) davranışlar süreklilik göstermiyorsa görmezden gelme	
İstenmeyen davranışların önceden kestirebilme ve müdahale etme	
İstenmeyen (olumsuz) davranışlar karşısında kararlı ve tutarlı davranma	
İstendik yönde davranış gösteren öğrencilere olumlu dönütler verme	
Motivasyon	Açıklamalar/Notlar
Dersin başında öğrencileri güdüleme	
Sınıftaki tüm öğrencilerin derse ve etkinliklere katılımını teşvik etme	
Öğrencilerin ilgi ve derse katılımını ders boyunca sürdürme	
Öğrencilerin olumlu davranışlarını pekiştirme	
Sınıftaki tüm öğrencilere hitap etme	
Öğrencilere başarı duygusunu yaşatmaya çalışma	

DERS GÖZLEM RAPORU – SINIF YÖNETİMİ

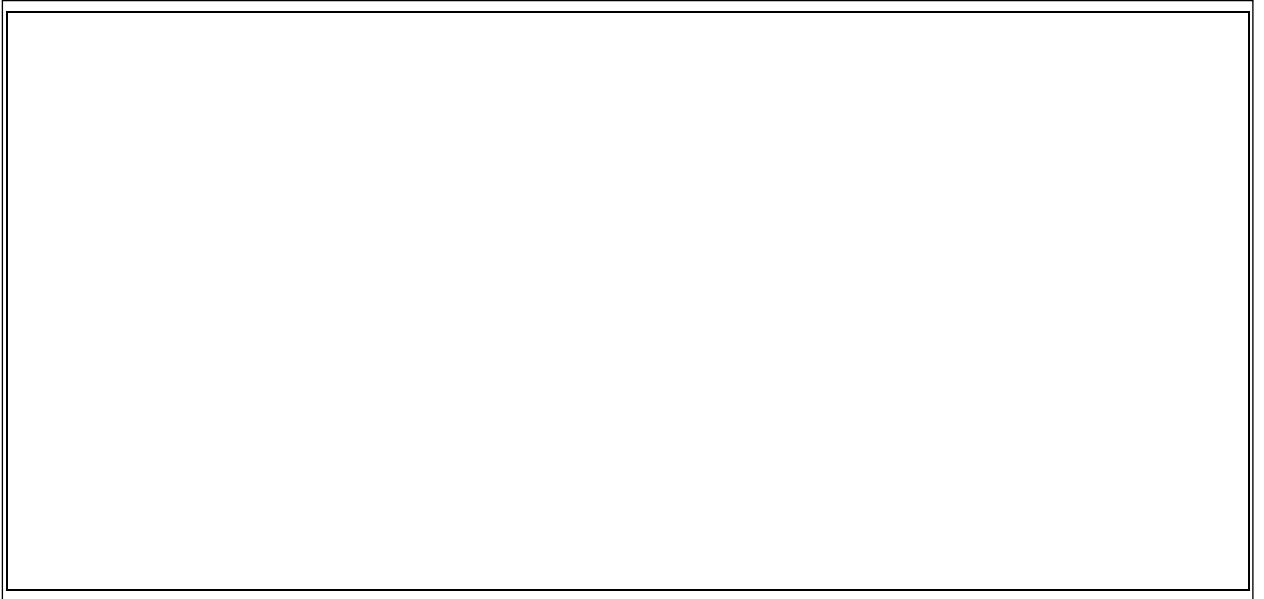
1. Öğretmen ders süresince hangi sınıf yönetimi yaklaşım(lar)ı benimsemektedir? Örneklerle açıklayınız.

- 2) Ders süresince hangi etmenler sınıf yöntemini etkilemiştir? Örneklerle açıklayınız.

3) Sınıfın fiziksel ortamı ve öğretmenin sınıf yönetimini sağlamak için yaptığı uygulamalar birbirini nasıl etkilemektedir?

4) Sınıfta disiplin sorunu çıkmasını önleyecek hangi yöntemler uygulanmıştır? Örneklerle açıklayınız.

5) Sınıfta dersin işleyişini ya da iletişimi engelleyecek ne gibi durumlar oluşmuştur? Bu durumlara öğretmen ne gibi çözüm önerileri getirmektedir? Değerlendiriniz.

6) İsteksiz öğrencilerin derse katılımını sağlamaya yönelik öğretmen hangi güdüleme stratejilerini/tekniklerini/süreçlerini somut örneklerle açıklayınız? Siz olsanız neler yaparsınız?

7) Öğretmen zaman yönetimini sağlamak için ne tür uygulamalar gerçekleştirmektedir?

EK -16 DERS KİTABININ DEĞERLENDİRİLMESİ

Bu etkinliğin amacı, öğretmen adayının uygulama öğretmeninin kullandığı ders kitabını aşağıda verilen ders kitabı değerlendirme formundaki ölçütler aracılığıyla incelemesini; bir ders kitabının yapısal özellikler, tasarım ilkelerine uygunluk ve tasarım ilkelerinin doğru kullanımı açısından ne tür özelliklere sahip olması gerektiğine ilişkin değerlendirme yaparak farkındalık kazanmasını sağlamaktır. Öğretmen adayının incelediği ders kitabında ders kitabı formunda yer alan ilgili ölçütlere ilişkin notlarını alması, sonrasında ders gözlem raporunda yer alan yönlendirici sorulara ayrıntılı bir şekilde, ders kitabında tespit ettiği örneklerden yola çıkarak cevap vermesi ve raporunu oluşturması beklenmektedir. Öğretmen adayının raporunu amacına uygun şekilde oluşturabilmesi için ders kitabını incelemeye başlamadan önce ders kitabı değerlendirme formundaki maddeleri ve ders kitabı değerlendirme raporunda yer alan soruları gözden geçirmesi ve bu doğrultuda notlarını alması önerilmektedir.

DERS KİTABI DEĞERLENDİRME FORMU

Kullanılan ders kitabının adı:

Hedef kitle:

Hazırlayıcısı:

Konu alanı:

Kitabın özellikleri:

	Ölçütler	Açıklamalar/Notlar
Yapısal Özellikler	Ders kitabının ilgili dersin öğretim programının kazanımlarına uygun olması	
	Öğretim içeriğinin ders kitabında doğru yansıtılması	
	Öğretim içeriğinin ders kitabında doğru sıralanması	
	Ders kitabının öğretim içeriğinin güncel olması	
	Ders kitabının öğrenci seviyesine uygun olması	
	Ders kitabının birden fazla duyuya hitap etmesi	
	Ders kitabının ilgi çekmesi/ ilgiyi sürdürmesi	
	Ders kitabının öğrenci katılımını/etkileşimini desteklemesi	
	Ders kitabının farklı türde alıştırmalar/etkinlikler içermesi	
	Ders kitabının bireysel farklılıklara hitap etmesi	
	Ders kitabının dilinin akıcı ve anlaşılır olması	
Ders kitabında kullanılan yönergelerin hedef kitle için anlaşılır olması		
Tasarım ilkelerine uygunluk	Ders kitabında çizgilerin yerinde ve uygun kullanılması	
	Ders kitabında kullanılan boyutların gerçek boyut algısının kazanılmasına yardımcı olması	
	Ders kitabında kullanılan aynı nesnelerin farklı yerlerde kullanımında boyut açısından tutarlı olması	
	Ders kitabında kullanılan dokunun görsel öğeyi algılamayı kolaylaştırması	
	Görsel öğelerde kullanılan renklerin gerçeğine uygun olması	

	Zemin ile şekil/metin arasında bütünleyen renklerin kullanılması	
	Ders kitabında kullanılan renk sayısının fazla olmaması	
	Ders kitabında renklerin amacına uygun kullanılması	
	Ders kitabında nesnelerin alanlara düzgün yerleştirilmesi	
	Ders kitabında kullanılan şekillerin uygun seçilmesi	
Tasarım İlkelerinin Doğru Kullanımı	Ders kitabında bütünlük olması	
	Ders kitabında görsellerin ve metinlerin dengeli bir biçimde yerleştirilmesi	
	Dikkat çekilmesi istenen yerlerin vurgulanması	
	Görsellerin ve metinlerin hizalama ilkesine göre yerleştirilmesi	
	Metin ve nesnelerin yerleştirilmesinde yakınlık ilkesine uyulması	
	Ders kitabında gereksiz ayrıntıya/bilgiye yer verilmemesi	

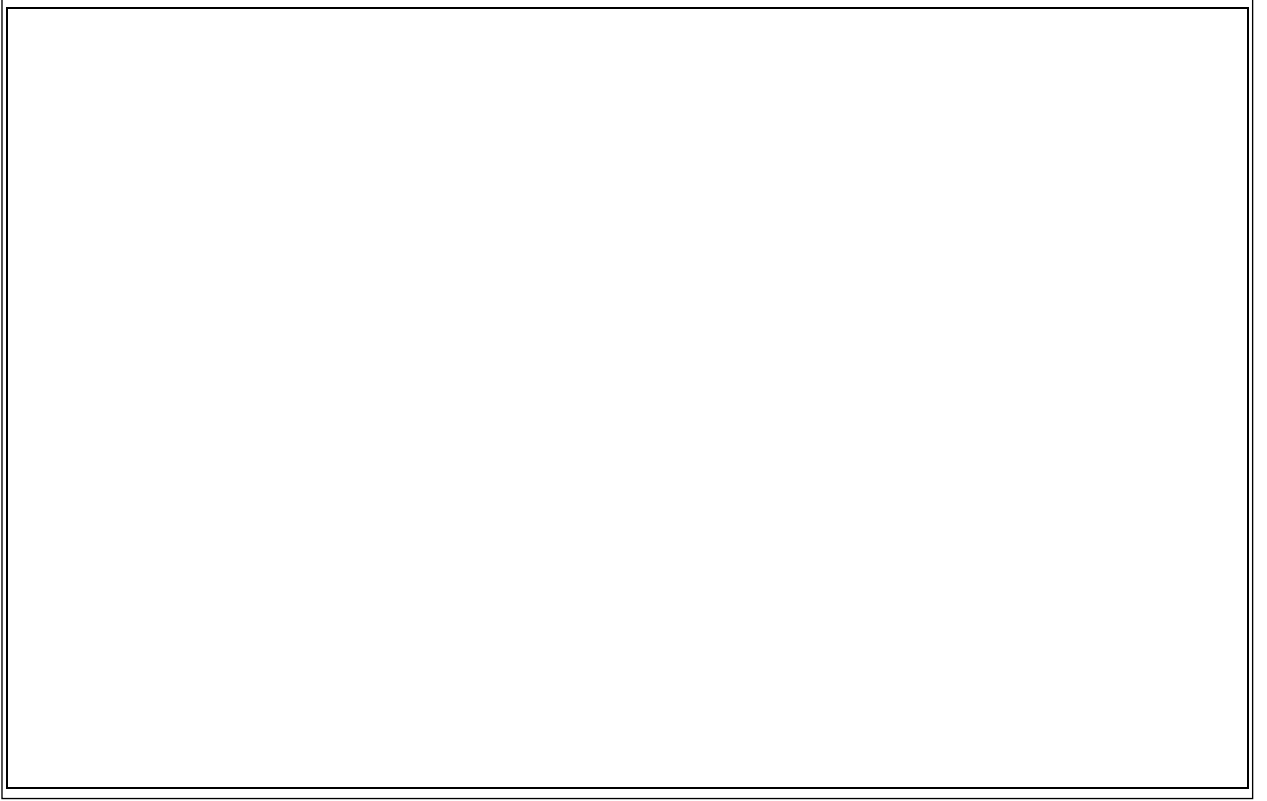
DERS KİTABI DEĞERLENDİRME RAPORU

1. a) Derste kitabımı yapısal özelliklerini değerlendiriniz.

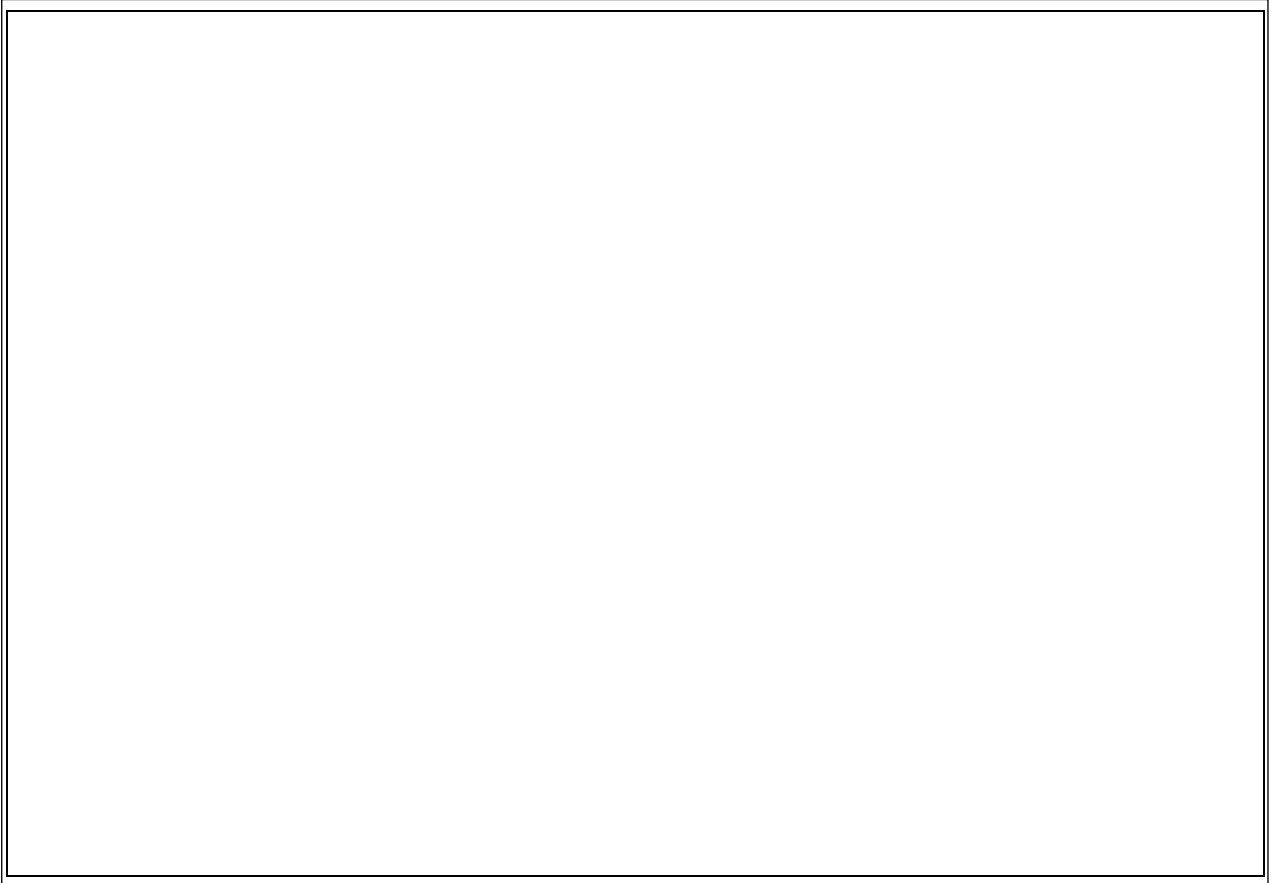
b) Ders kitabında yapısal özellikler açısından uygun görmediğiniz unsurlar var mıdır? Varsa nelerdir? Ders kitabından örneklerle açıklayınız.

2) a) Ders kitabını tasarım ilkelerine uygunluk açısından değerlendiriniz.

b) Ders kitabında tasarım ilkelerine uygunluk açısından uygun görmediğiniz unsurlar var mıdır? Varsa nelerdir? Ders kitabından örneklerle açıklayınız.

3) a) Derste kitabımı tasarım ilkelerinin doğru kullanımı açısından değerlendiriniz.

b) Ders kitabında tasarım ilkelerinin doğru kullanımı açısından uygun görmediğiniz unsurlar var mıdır?Varsa nelerdir? Ders kitabından örneklerle açıklayınız.

- 4) Uygulama öğretmeni ders kitabını kullanırken nelere (etkinliklerin sırası, bazı etkinlikleri atlama ya da uyarlama, zamanlama, yönergelerde değişiklik vb.) dikkat etmektedir?

- 5) Uygulama öğretmeni ders kitabını yeterli buluyor mu? Yoksa ders kitabı dışında ek bir materyal (çalışma kağıtları, görsel materyaller, online/dijital öğrenme ortamları vs.) kullanıyor mu?* Peki sizin için ders kitabı tek başına yeterli olur muydu? Yeterli olurdu/olmazdı diyorsanız sebepleriyle birlikte açıklayınız.

*Bu soruyu cevaplarırken öğretmeninize sorabilirsiniz.

EK-17 DERS GÖZLEM FORMU – ÖĞRETİMİ BİREYSELLEŞTİRME VE FARKLILAŞTIRMA

Uygulama Öğretmeninin

Adı-Soyadı:

Sınıfı:

Ders Süresi:

Dersin Konusu:

Bireyselleştirilmiş ve farklılaştırılmış öğretim genel eğitim sınıflarında farklı öğrenme gereksinimleri olan öğrencilerin gereksinimlerini karşılamak için öğretimin farklılaştırılmasıdır. Öğretmen bu farklılaştırmayı yaparken öğrencilerini iyi tanımalı, onların öğrenme özelliklerini ve tercihlerini dikkate almalıdır (Bender, 2008). Öğretimi bireyselleştirme ve farklılaştırma denince ilk akla gelen grup özel gereksinimli öğrencilerdir. Bu grubun içerisinde zihinsel yetersizlik, işitme yetersizliği, görme yetersizliği, fiziksel yetersizlik, kas ve sinir sistemi zedelenmesine bağlı yetersizlikler, dil ve konuşma bozuklukları, çoklu yetersizlik, öğrenme güçlükleri, duygusal ve davranışsal bozukluklar, süregen hastalıklar, Otizm, Dikkat Eksikliği ve Hiperaktivite Bozukluğu ve Üstün Zekâ (Özel Yetenek) vardır. Bunun yanında kapsayıcı eğitimin içeresine dâhil edebileceğimiz kültürel ve dil olarak farklı öğrenciler, mülteci öğrenciler, sosyoekonomik düzeyi düşük öğrenciler gibi diğer dezavantajlı gruplar da bulunabilir.

Bu gözlem formu ile bir dersin işlenişi sürecinde bu bireyselleştirme ve farklılaştırma durumlarını gözlemleyecek ve öğretmen eğitiminizde aldığınız “Özel Eğitim ve Kaynaştırma” adlı dersteki teorik konularının uygulamadaki etki ve sonuçlarını fark edeceksiniz.

Fiziksel Çevre	Açıklamalar/Notlar
Öğrenme için uygun bir ortamın sunulması	
Uygun oturma ve çalışma alanlarının sağlanması	
Öğrencilere yeterince kişisel alan sağlanması	
Grup çalışmaları için uygun alanların olması	
Sınıf ve okul ortamının öğrencilerin özel ihtiyaçlarına cevap verecek şekilde düzenlenmiş olması (Tekerlekli sandalye için yeterli manevra alanı olması gibi)	
Öğrencilerin bireysel ihtiyaçlarına göre çalışma alanlarının olması	
Öğretim ve Öğrenme Süreci	Açıklamalar/Notlar
Öğretim sürecinde küçük gruplarla çalışılması	
İhtiyaç halinde öğrencilerle bireysel olarak çalışılması	

Süreç değerlendirmeye ağırlık verilmesi	
Öğretime yön vermek için öğrencilerin bireysel performanslarının göz önünde bulundurulması	
Öğrencilerin farklı akademik, bilişsel, duygusal, sosyal ve fiziksel ihtiyaçlarının dikkate alınması ve karşılanması	
Öğrencilere (DEHB, Öğrenme Güçlüğü vs.) bilgiyi aktif olarak işlemeleri için zaman verilmesi	
Her öğrenciye bireysel olarak geribildirimde bulunulması.	
Öğrencinin, öğretmenin verdiği yönerge doğrultusunda bireysel çalışması	
Öğrencinin, küçük gruplar ile etkili çalışması.	
Öğrencinin, kendi hızına uygun bir şekilde çalışmasına imkân sağlanması	
Öğrencinin, kendi düzeyine uygun materyal ve kaynakları kullanmasına olanak verilmesi	
Öğrencinin, kendini güvende hissedeceği ortamların oluşturulması (akran zorbalığı)	
Materyallerin özel gereksinimli öğrencilerin ihtiyaçlarına cevap verecek şekilde seçilmesi	
Öğretim Yöntemleri	Açıklamalar/Notlar
Öğretmenin, öğrenme öncesinde, özel gereksinimli öğrenciler için uygun değerlendirme araçlarının kullanılması	
Öğretmenin, öğrenme sırasında, özel gereksinimli öğrenciler için uygun değerlendirme araçlarının kullanılması	
Öğretmenin, öğrenme sonrasında, özel gereksinimli öğrenciler için uygun değerlendirme araçlarının kullanılması	
Uygun öğretim yöntem ve tekniklerinin kullanılması	
Eğitim programlarının öğrencilerin özel gereksinimlerine cevap verecek şekilde esnek hazırlanması	
Her öğrencinin ihtiyaç ve düzeyine uygun proje ve problem çözme aktivitelerinin olması	
Öğrenci düzey ve hızlarına göre alternatif etkinliklerin sunulması	

DERS GÖZLEM RAPORU – ÖĞRETİMİ BİREYSELLEŞTİRME VE FARKLILAŞTIRMA

- 1) a) Öğretmen ders süresince her öğrenci için bireyselleştirme ve farklılaştırma yapıyor mu?

- b) Aynı dersin öğretmeni siz olsanız öğretimi bireyselleştirme ve farklılaştırma için neler yapardınız? Sebepleriyle birlikte açıklayınız.

2) a) Etkinliklere öğrencilerin katılma düzeyi nedir? Hangi etkinliklerde bireysel farklılıkları olan öğrencilerinin katılımı azalmış ve artmıştır?

b) Öğretmen bireysel farklılıkları olan öğrencinin aktif katılımını artırmak için ne tür yöntem ve tekniklere başvurmuştur? Siz olsaydınız ne yapardınız?

EK 18 -SINIFTAKİ İSTENMEYEN ÖĞRENCİ DAVRANIŞLARININ VE BU DAVRANIŞLARLA BAŞ ETME STRATEJİLERİNİ İNCELEME VE KONUSUYLA İLGİLİ RAPOR HAZIRLAMA

Sorular	Açıklamalar
1.Öğrencilerle öğretmen arasında yazılı veya sözlü olarak belirlenmiş kurallar var mı? Nasıl?	
2. Sınıf kurallarının öğrencilerle birlikte belirlenmesinin öğrenme-öğretme sürecine ve sınıf yönetimine katkılarını açıklayınız.	
3. Sınıfta şimdiye kadar karşılaştığınız istenmeyen öğrenci davranışları nelerdir? Bunlar haricinde neler olabilir? Belirtiniz.	
4. Örneklendirdiğiniz istenmeyen öğrenci davranışlarının altında yatan nedenler neler olabilir?	
5. İstenmeyen öğrenci davranışlarına karşı öğretmenin kullandığı stratejiler nelerdir? Belirtiniz.	
6. İstenmeyen öğrenci davranışları ile karşılaşan öğretmenin kaçınması gereken davranışlar nelerdir? Açıklayınız.	
7. Siz olsaydınız bu istenmeyen öğrenci davranışlarına yönelik neler yapardınız? Örnek durumlar vererek açıklayınız.	

EK 19 -E-OKUL UYGULAMALARI (ÖĞRENCİ DEVAMSIZLIK DEFTERİ, ÖĞRETMEN DERS DEFTERİ,ÖĞRENCİ NAKİL GÖNDERME, ÖĞRENCİ NAKİL KABULETME, ÖĞRETMENLER KURULU KARAR DEFTERİ, ÖĞRENCİKARNESİ....) İLE İLGİLİ OKUL YÖNETİCİLERİNDEN ELEKTRONİK ORTAMDA UYGULAMALI OLARAK BİLGİ ALMA VE RAPOR HAZIRLAMA

Sorular	Açıklamalar
1. e-okul uygulamalarında öğrencilerin hangi bilgileri yer almaktadır? Bu bilgilere kimler erişebilir?	
2. e- okul uygulamaları okul idarecileri tarafından hangi amaçlarla kullanılmaktadır?	
3. e-okul uygulamalarında öğretmenlerin yaptıkları işlemler nelerdir?	
4. Öğrenciler e-okul uygulamasını kullanarak hangi bilgilere erişebilmektedir?	
5. Uygulama okulunuzda e-okul sisteminin hangi amaçlarla kullanılmaktadır? Uygulama öğretmeniniz ile görüşerek uygulama okulunuzdaki e-okul uygulamalarını belirtiniz. <i>Görüşme Tarihi/Saati:</i>	

EK-20 EK MATERYAL GELİŞTİRME VE DEĞERLENDİRME

Bu etkinliğin amacı, öğretmen adayının uygulama dersi için ek materyal/materyaller geliştirmesini/uyarlamasını; geliştirmiş/uyarlamış olduğu bu ek materyal/materyalleri aşağıda verilen ek materyal değerlendirme formundaki ölçütler aracılığıyla yapısal özellikler, tasarım ilkelerine uygunluk ve tasarım ilkelerinin doğru kullanımı açısından incelemesini ve bu ek materyali/materyalleri anlatacağı derste kullanarak değerlendirmesini sağlamaktır. Öğretmen adayının öncelikle geliştirmiş/uyarlamış olduğu ek materyal/materyallere ilişkin ek materyal değerlendirme formunda yer alan ölçütler ve açısından notlarını alması, sonrasında ek materyal değerlendirme raporunda yer alan yönlendirici sorulara ayrıntılı bir şekilde, materyal/materyaller üzerinden somut örneklerle cevap vermesi ve raporunu oluşturması beklenmektedir. Öğretmen adayının, raporunu amacına uygun şekilde oluşturabilmesi için ek materyali/materyalleri incelemeye başlamadan önce ek materyal değerlendirme formundaki ölçütleri ve ek materyal değerlendirme raporunda yer alan soruları gözden geçirmesi ve bu doğrultuda notlarını alması önerilmektedir.

EK MATERYAL DEĞERLENDİRME FORMU

Materyalin türü:

Hedef kitle:

Hazırlayıcısı:

Konu alanı:

Materyalin özellikleri:

	Ölçütler	Açıklamalar/Notlar
Yapısal Özellikler	Materyalin ilgili dersin öğretim programının kazanımlarına uygun olması	
	Öğretim içeriğinin materyalde doğru yansıtılması	
	Öğretim içeriğinin materyalde doğru sıralanması	
	Materyalin öğretim içeriğinin güncel olması	
	Materyalin öğrenci seviyesine uygun olması	
	Materyalin birden fazla duyuya hitap etmesi	
	Materyalin ilgi çekmesi/ ilgiyi sürdürmesi	
	Materyalin öğrenci katılımını/etkileşimini desteklemesi	
	Materyalin farklı türde alıştırmalar/etkinlikler içermesi	
	Materyalin bireysel farklılıklara hitap etmesi	
	Materyalin dilinin akıcı ve anlaşılır olması	

	Materyalde kullanılan yönergelerin hedef kitle için anlaşılır olması	
Tasarım ilkelerine uygunluk	Materyalde çizgilerin yerinde ve uygun kullanılması	
	Materyalde kullanılan boyutların gerçek boyut algısının kazanılmasına yardımcı olması	
	Materyalde kullanılan aynı nesnelerin farklı yerlerde kullanımında boyut açısından tutarlı olması	
	Materyalde kullanılan dokunun görsel ögeyi algılamayı kolaylaştırması	
	Görsel öğelerde kullanılan renklerin gerçeğine uygun olması	
	Zemin ile şekil/metin arasında bütünleyen renklerin kullanılması	
	Materyalde kullanılan renk sayısının fazla olmaması	
	Materyalde renklerin amacına uygun kullanılması	
	Materyalde nesnelerin alanlara düzgün yerleştirilmesi	
	Materyalde kullanılan şekillerin uygun seçilmesi	
Tasarım İlkelerinin Doğru Kullanımı	Materyalde bütünlük olması	
	Materyalde görsellerin ve metinlerin dengeli bir biçimde yerleştirilmesi	
	Dikkat çekilmesi istenen yerlerin vurgulanması	
	Görsellerin ve metinlerin hizalama ilkesine göre yerleştirilmesi	
	Metin ve nesnelerin yerleştirilmesinde yakınlık ilkesine uyulması	
	Materyalde gereksiz ayrıntıya/bilgiye yer verilmemesi	

EK MATERYAL DEĞERLENDİRME RAPORU

- 1. Uygulama dersi için ne tür bir ek materyal kullandınız, materyalin özellikleri nelerdir? Peki bu ek materyali başka bir kaynaktan alarak uyarladınız mı yoksa siz mi geliştirdiniz?**

- 2. Uygulama dersi için ek materyal (çalışma kağıtları, görsel materyaller, online/dijital öğrenme ortamları vs.) seçerken öncelikli olarak nelere dikkat ettiniz? Sebepleriyle birlikte açıklayınız.**

3. a) Uygulama dersinde kullanmak üzere geliştirmiş/uyarlamış olduğunuz ek materyali/materyalleri yapısal özellikler açısından değerlendiriniz.

- b) Geliştirmiş/uyarlamış olduğunuz ek materyal/materyallerde yapısal özellikler açısından uygun görmediğiniz unsurlar var mıdır? Varsa nelerdir? Materyalden örneklerle açıklayınız.

4. a) Uygulama dersinde kullanmak üzere geliştirmiş/uyarlamış olduğunuz ek materyali/materyalleri tasarım ilkelerine uygunluk açısından değerlendiriniz.

b) Geliştirmiş/uyarlamış olduğunuz ek materyal/materyallerde tasarım ilkelerine uygunluk açısından uygun görmediğiniz unsurlar var mıdır? Varsa nelerdir? Materyalden örneklerle açıklayınız.

5. a) Uygulama dersinde kullanmak üzere geliştirmiş/uyarlamış olduğunuz ek materyali/materyalleri tasarım ilkelerinin doğru kullanımı açısından değerlendiriniz.

b) Geliştirmiş/uyarlamış olduğunuz ek materyal/materyallerde tasarım ilkelerinin doğru kullanımı açısından uygun görmediğiniz unsurlar var mıdır? Varsa nelerdir? Materyalden örneklerle açıklayınız.

6. Uygulamadersinde materyal (çalışma kağıtları, görsel materyaller, online/dijital öğrenme ortamları vs.) kullanırken nelere (etkinliklerin sırası, bazı etkinlikleri atlama ya da uyarlama, zamanlama, yönergelerde değişiklik vb.) dikkat ettiniz? Geliştirmiş/uyarlamış olduğunuz ek materyal/materyalleri derste kullanırken

herhangi bir sorun yaşadınız mı ya da materyal/materyaller ile ilgili herhangi bir değişiklik yapmanız gerekti mi? Açıklayınız.

**EK 21 -VELİ TOPLANTI TUTANAK ÖRNEKLERİNİN İNCELENMESİ VE
KONUyla İLGİLİ RAPOR HAZIRLAMA**

Sorular	Açıklamalar
1. Veli toplantısı öncesi okul idaresine verilen dilekçede nelerin belirtilmesi gerekmektedir?	
2. Veli toplantılarından genelde yer alan gündem maddeleri nelerdir?	
3. Eğitime ailelerin dahil edilmesi ve ailelerle işbirliği sağlanabilmesi için örnek veli toplantı tutanağında ne gibi maddeler yer almaktadır? Sizin bu konudaki düşünceleriniz ve önerileriniz nelerdir? Açıklayınız.	
4. Veli toplantılarının eğitim süreci açısından önemi nedir? Veli toplantılarının eğitime katkısını tartışınız.	
5. Uygulama okulunuzda veli toplantılarının ne sıklıkta yapıldığını, hangi amaçlarla yapıldığını, veli toplantılarının eğitime ne tür katkılarının olduğunu uygulama öğretmeniniz ile görüşerek belirtiniz. <i>Görüşme Tarihi/Saati:</i>	

EK 22 -OKUL-AİLE İŞBİRLİĞİNİN EĞİTİM-ÖĞRETİM ÇALIŞMALARI İÇİNDEKİ YERİNİ VE OKUL-AİLE İŞBİRLİĞİNİN NASIL YÜRÜTÜLDÜĞÜNÜ BELİRTEN BİR RAPOR HAZIRLAMA

Sorular	Açıklamalar
1. Okul aile birliklerinin kuruluş amaçları nelerdir?	
2. Okul aile birliklerinin görevleri nelerdir?	
3. Okul aile birliği üyeleri kimlerdir?	
4. Okul aile birliği öğretmenlerle ve okul yöneticileri ile hangi alanlarda işbirliği yapmaktadır? Araştırınız ve açıklayınız.	
5. Öğretmenler okul aile birliğine üye olarak nasıl seçilmektedir? Seçim yapılırken nelere dikkat edilmektedir? Öğretmenlerin okul aile birliği içinde görev ve sorumlulukları nelerdir?	
6. Uygulama okulunuzda okul aile birliği faaliyetleri nasıl yürütülmektedir? Uygulama öğretmeniniz ile görüşerek belirtiniz. <i>Görüşme Tarihi/Saati:</i>	

**EK 23- ZÜMRE ÖĞRETMENLER KURULU TOPLANTI KARAR ÖRNEKLERİNİ
İNCELEME VE KONUYLA İLGİLİ RAPOR HAZIRLAMA**

Sorular	Açıklamalar
1. Zümre öğretmenler kurulunda kimler yer alır?	
2. Zümre öğretmenler kurulu ne zaman toplanır?	
3. Zümre öğretmenler kurulunda yer alan gündem maddeleri nelerdir?	
4. Sınav tarihlerinin belirlenmesinde ve okutulacak kitapların belirlenmesinde zümre öğretmenler kurulunun etkisi nedir?	
5. Zümre öğretmenler kurulu ile daha önce incelediğiniz şube öğretmenler kurulunun hangi yönlerden birbirinden farklı olduğunu açıklayınız.	
6. Örnek zümre öğretmenler kurulu toplantı tutanaklarında başarısız öğrenciler için genelde hangi yöntemlerin dile getirilmiştir? Bu yöntemlerin etkililiği konusunda düşüncelerinizi belirtiniz.	
7. Örnek zümre öğretmenler kurulu toplantı tutanaklarında öğrenciler bağlamında genelde hangi sorunların ifade edilmiş ve bunlara yönelik hangi önlemlerin ön plana çıkmaktadır? Örnek kararları inceleyerek açıklayınız. Bu sorunlara ilişkin siz hangi önlemleri ve çözümleri önerirsiniz?	
8. Zümre öğretmenler kurulu toplantılarının eğitime katkısını tartışınız?	
9. Uygulama okulunuzda Zümre Öğretmenler Kurulu faaliyetleri nasıl yürütülmektedir? Uygulama öğretmeniniz ile görüşerek belirtiniz. <i>Görüşme Tarihi/Saati:</i>	

EK 24- SOSYAL KULÜPLER VE SOSYAL ETKİNLİKLERLE İLGİLİ RAPOR HAZIRLAMA

Sorular	Açıklamalar
1. Millî Eğitim Bakanlığı İlköğretim ve Ortaöğretim Kurumları Sosyal Etkinlikler Yönetmeliği'nde sosyal etkinliklerin amacı nasıl açıklanmıştır?	
2. Sosyal kulüp ve etkinliklerde öğrencilerin hangi tutum, davranış ve becerilerin geliştirilmesi hedeflenmektedir?	
3. Sosyal kulüp çalışmalarının yürütülme esasları nelerdir?	
4. Okullarda sosyal etkinlik çalışmaları hangi saatlerde yürütülmektedir?	
5. Okullarda hangi sosyal kulüpler yer alabilir ve bu kulüplerin düzenleyebileceği sosyal etkinlikler nelerdir?	
6. Sosyal etkinliklerle ilgili gelir-gider iş ve işlemleri yürütme görevini kim üstlenir? Yürütücünün bu konudaki görev ve sorumlulukları nelerdir?	
7. Okullarda sizin alanınızla ilgili (matematik, Türkçe, sosyal vs.) hangi sosyal kulüpler yer almaktadır/ yer alabilir? Bu kulüplerin yaptığı çalışmaları örnekler vererek açıklayınız.	
7. Uygulama okulunda hangi kulüplerin bulunduğunu ve hangi sosyal etkinliklerin yapıldığını, bunların devamı noktasında ne gibi güçlüklerle karşılaşıldığını araştırınız. Sosyal faaliyetlerin devamlılığının sağlanabilmesi için sizin önerileriniz nelerdir?	
8. Uygulama öğretmeniniz ile görüşerek uygulama okulundaki sosyal kulüpler ve sosyal etkinlikler hakkında bilgi veriniz. <i>Görüşme Tarihi/Saati:</i>	

EK 25- OKUL DIŞI ÖĞRENME (MÜZE, BİLİM MERKEZİ, MİLLİ PARKLAR, MESLEK ZİYARETLERİ VB.) PLANLAMA

Sorular

1. Ders kapsamında bir okul dışı öğretim faaliyeti düzenlemek için ilk aşamada yapılması gerekenler nelerdir?

2. Öğretim programınızı inceleyerek okul dışı öğrenme kapsamında kullanılabilecek kazanımlar nelerdir? Sıralayınız.

3. İl içi ve il dışı inceleme gezilerinde yasal prosedürler (izin, ulaşım vb.) nelerdir? İl içi ve il dışı faaliyetlerin farkları nelerdir? Açıklayınız.

4. Okul dışı faaliyetler için idareci ve öğretmenlerin görev ve sorumlulukları nelerdir? Açıklayınız.

5. Öğretim programınızda yer alan bir kazanımı dikkate alarak bir gezi planı hazırlayınız? Gezi öncesi (İdare izni, veli izni, araç tahsisi), gezi süreci (Ders planı, etkinlikler vb.) ve gezi sonrası (Okulda devam eden etkinlik, değerlendirme vb.) aşamalarını detaylı olarak ürün dosyanıza ekleyiniz.

8. Uygulama öğretmeniniz ile görüşerek okul dışı öğretim faaliyetlerinin nasıl gerçekleştirildiği hakkında bilgi alınız.

Görüşme Tarihi/Saati:

EK-26 ÖĞRETMEN ADAYLARINDA BULUNMASI GEREKEN YETERLİKLER

1. ALAN BİLGİSİ

- a. Alanına ilişkin temel bilgileri (kavram, olgu, ilke, genelleme, yasa, model, kuram vb.) ve bu bilgileri ele alma yollarını (işlem yolu, teknik, yöntem vb.) anlama
- b. Gerekli oldukça, alanındaki bilgilerini daha üst düzeylere çıkarma
- c. Konu alanı ile ilgili öğretim programları (müfredat) üzerinde bilgi sahibi olma

2. ÖĞRETME-ÖĞRENME SÜRECİNİ YÖNETME

- a. Plan yapma ve ders hazırlığı
  - i. Hedef davranışları açık bir şekilde ifade etme
  - ii. Sınıf çalışmalarını, ders programında ve ders planında öngörülen şekilde planlama
  - iii. Dersi, ilgili davranışsal hedeflere eriştirecek biçimde planlama
  - iv. Dersi, çeşitli öğretim-öğrenme etkinliklerinden yararlanacak şekilde planlama
  - v. Uygun öğretim-öğrenme araç gereçlerini seçme veya hazırlama
  - vi. İyi düzenlenmiş ve bütünlüğe sahip bir ders planı hazırlama
  - vii. Öğrenmelerin sürekliliğini ve aşamalılığını sağlama (eldeki ünitelerden önce ve sonra öğrenilenleri uygun şekilde ilişkilendirme)
- b. Öğretim yöntemlerinden yararlanma
  - i. Öğrencilerin yaşlarına, önceki öğrenme düzeylerine ve yeteneklerine uygun yöntemlerden yararlanma
  - ii. Çeşitli öğretim yöntemlerinden yararlanma
  - iii. Sınıftaki bütün bireyler ve gruplarla etkileşim kurma
  - iv. Öğrenciler için onları, yapabileceklerinin en iyisini yapmaya sevk edebilecek derecede yüksek ve gerçekçi beklentiler belirleme
  - v. Öğretim-öğrenme araç gereçlerini uygun ve etkili kullanma
  - vi. Elektronik araçlar ve bilgisayar yazılımları gibi bilişim teknolojilerinden yararlanma
- c. İletişim kurma
  - i. Açık olarak tanımlanmış ve kolayca anlaşılabilen yönergeler sunma ve bunları öğretim-öğrenme sürecinde uygun şekilde zamanlama
  - ii. Açık olarak tanımlanmış ve kolayca anlaşılabilen açıklamalar sunma ve bunları öğretim-öğrenme sürecinde uygun şekilde zamanlama
  - iii. Zamanında ve etkili sorular sorma
  - iv. Sesini etkili şekilde kullanma ve gerektiğinde değiştirme
  - vi. Öğrencilerden gelen dönütlere (feedback) duyarlı olma ve bunlardan yararlanma
  - vii. Dili, duruma uygun biçimde ve gereken somutluk-soyutluk düzeyinde kullanma
- d. Sınıf yönetimi ve öğrencilerle ilişkiler
  - i. Derslerini amaçlı ve düzenli bir biçimde sürdürme
  - ii. Derslerini zamanında ve etkili bir şekilde başlatma ve yine aynı şekilde bitirme
  - iii. Öğrencilere ve konuya uygun nitelikte bireysel öğretim, küçük grup ve sınıf öğretimi yöntemlerinden yararlanma

- iv. Öğrencilerle ilişki ve etkili öğretme-öğrenme etkileşimi kurma
  - v. Öğrencilerin dikkatini çekme, onları öğrenmeye güdüleme, onların ilgi ve güdülerini devam ettirme
  - vi. Ceza ve ödülü uygun ve etkili kullanma
  - vii. Kesinti ve müdahaleler karşısında uygun önlemler alma
  - viii. Gerçekçi ve iyi hedefler belirleme; bunların gerçekleşme derecelerini objektif ve güvenilir bir biçimde değerlendirme; sonuçları kendini geliştirmede kullanma
  - ix. Sınıfta, öğrencilerin kendilerini ifade edebilmelerine imkân sağlayacak demokratik bir ortam oluşturma
- e. Öğrencilerin öğrenmelerini değerlendirme ve kayıt tutma
- i. Öğrencilerin ürünlerini kısa zamanda puanlama ve sonuçları, öğrencinin nasıl gelişeceğine ilişkin dönütlerle birlikte verme
  - ii. Öğrencinin ilerleyişini, ulusal normları, varsa uygun olan diğer ölçütleri kullanarak değerlendirme
  - iii. Yapılan etkinliklerin ve sağlanan gelişmenin kayıtlarını tutma

3. ÖĞRENCİ KİŞİLİK(REHBERLİK) HİZMETLERİ

- a. Okul yönetimi ile ilgili ilke ve işlemleri bilme
- b. Kendi grubundaki öğrencilerle güven verici ilişkiler kurma ve onların sağlıklı ve dengeli birer kişilik geliştirmelerinden sorumluluk duyma
- c. Bireysel ihtiyaçlara ve grup ihtiyaçlarına duyarlı olma
- d. Okuldaki öğrenci kişilik hizmetlerine (rehberlik çalışmaları ve ders dışı etkinlikler) katkıda bulunma

4. KİŞİSEL VE MESLEKİ ÖZELLİKLER

- a. Zamanı iyi kullanma
- b. Danışma, önerilerden yararlanma
- c. Diğer öğretmenlerle iş ilişkileri kurma
- d. Diğer öğretmenlerle mesleğiyle ilgili bilgi alışverişinde bulunma
- e. Toplantı, hizmet-içi eğitim, araç gereç hazırlama gibi okul etkinliklerine katılma
- f. Öğrenci velileriyle iyi ilişkiler kurma
- g. Okulun tümünü ilgilendiren etkinliklere katılma
- h. Kendi performansı üzerinde düşünme ve gelişme için uygun girişimlerde bulunma
- 1. Mesleki davranış ve görünüm standartlarına uyma

EK-27ÖĞRETMENLİK UYGULAMASI DERSİ NOT ÇİZELGESİ

Bölüm/Anabilim Dalı	
Uygulama Okulu	
Öğretim Yılı ve Dönemi	
Uygulama Öğretmeni	
Uygulama Öğretim Elemanı	

Sıra no	Uygulama Öğrencisinin Numarası	Uygulama Öğrencisinin Adı-Soyadı	Notu
1			
2			
3			
4			
5			
6			
7			
8			
9			
10			

Tarih:..../..../.....

Okul Müdürü

Uygulama Öğretmeninin

Adı Soyadı

İmzasıİmza-Mühür

EK-28ÖĞRETMENLİK UYGULAMASI DERSİ GÖZLEM FORMU

20... –20... Öğretim yılı ..... dönemi

Öğretmen Adayının Adı Soyadı:

Numarası:

Bölümü/Programı:

Uygulama Okulu:

Uygulama Öğretmeni:

Öğretim elemanı:

Tarih	Sınıf	Konu	Uygulama Öğrencisinin Çalışması	Uygulama Öğretmeninin İmzası

Okul Müdürü

Adı Soyadı

İmza-Mühür

EK-29 NÖBETÇİ ÖĞRETMENİN GÖREV VE SORUMLULUKLARINA İLİŞKİN RAPOR HAZIRLAMA

Sorular	Açıklamalar
1.Nöbet hizmetleri ve nöbet yerlerine ait genel esaslar nelerdir?	
2.Nöbetçi öğretmenin görevleri nelerdir?	
3.Nöbetçi öğretmenin görev yerinde olmaması ve görev yerini terk etmesi durumlarında yapılacak yasal uygulamalar nelerdir?	
4.Okulda beklenmedik bir olay (kaza, yaralanma vb) meydana gelmesi durumunda nöbetçi öğretmenin yapması gerekenler nelerdir?	
5.Uygulama öğretmeninizin nöbetçi öğretmen olduğu bir gün öğretmeninize eşlik ederek gözlem yapınız. Uygulama okulunuzda hangi yerlerde nöbetçi öğretmen görevlendirilmektedir? Nöbetçi öğretmenlerin günlük rutinlerini gözlem notlarınızdan yararlanarak yazınız.	

EK 30- OKUL İDARECİLİĞİNE İLİŞKİN RAPOR HAZIRLAMA

Aşağıdaki soruları okul müdürü ve/veya uygulamadan sorumlu ilgili müdür yardımcısı ile görüşerek hazırlayınız.

Görüşme Tarihi/Saati:

Görüşülen Kişi:

Sorular	Açıklamalar
1. Okul müdürü nasıl olunur?	
2. Bir okulda en fazla ne kadar süre ile okul müdürü olarak görev yapılabilir?	
3. Okul müdürünün görev ve sorumlulukları nelerdir?	
4. Okul müdürünün okulda bir günü nasıl geçmektedir?	
5. Okul müdür yardımcısı nasıl olunur?	
6. Bir okulda müdür yardımcısı sayısı ve görev dağılımı nasıl belirlenir?	
7. Okul müdür yardımcısının görev ve sorumlulukları nelerdir?	
8. Okul müdür yardımcısının okulda bir günü nasıl geçmektedir?	

EK-31 ÖĞRETMENLİK UYGULAMASI I DEĞERLENDİRME

Ara sınav notu uygulama öğretmeni tarafından, dönem sonu notu ise uygulama öğretim elemanı tarafından verilir. Dönem sonu notu (final), öğretmenlik uygulaması dosyası değerlendirme tablosundan (Tablo 1) elde edilen puanın %60'ının ve öğretmen adayı ders anlatımına ilişkin ortalama puanın (Tablo 2) %40'ının toplanmasıyla oluşur.

Öğretmenlik Uygulaması Dosyasının Değerlendirilmesi

Öğretmenlik uygulaması dosyası değerlendirme tablosundan (Tablo 1) alınabilecek tam puan 100'dür. Öğretmenlik uygulaması dosyasında bulunan formlar sol tarafta belirlenen kategoriler altında değerlendirilmektedir. Her bir kategorinin değerlendirilmesine ilişkin bilgiye ilgili başlık altında yer verilmiştir.

Tablo 1. Öğretmenlik Uygulaması Dosyası Değerlendirme Tablosu

	Ölçütler	Puan
GÖZLEM FORMLARI*	Ders gözlem formu-okul ortamını tanıma EK-1	
	Öğretmen ve öğrenci gözlem formu EK-2	
	Derslerin gözlemlenmesi (Genel) EK-4	
	Ders gözlem formu – öğretim yöntemleri EK-6	
	Derslerin gözlemlenmesi- Soru sorma, yönerge ve açıklamalar EK_14	
	Dersin sınıf yönetimi açısından gözlemlenmesi EK-15	
	Ders kitabının değerlendirilmesi EK-16	
	Ders gözlem formu – Öğretimi bireyselleştirme ve farklılaştırma EK-17	
*Bu kategoriden alınabilecek en yüksek puan 40'tır. Bu kategorideki her bir ölçüt 5 ile 0 puan arasında puanlanacaktır. Beş (tam) puan, öğretmen adayının ilgili ölçütte belirtilen formdaki tüm alanları eksiksiz ve doğru bir şekilde doldurmuş olmasını, sıfır puan ise öğretmen adayının formdaki sorulardan hiçbirini cevaplamamış ya da formu teslim etmemiş olmasını ifade etmektedir.		
	Ölçütler	Puan
UYGULAMA FORMLARI**	Ders planı örneği EK-9/10/11 (8 tane)	
	Öz değerlendirme formu EK-12 (8 tane)	
	Akran değerlendirme formu EK-13 (8 tane)	
**Bu kategoriden alınabilecek en yüksek puan 45'tir. Bu kategorideki her bir ölçüt 15 ile 0 puan arasında puanlanacaktır. 15 (tam) puan, öğretmen adayının ders anlattığı tüm haftalarda (8 hafta) ilgili ölçütte belirtilen formdaki tüm alanları eksiksiz ve doğru bir şekilde doldurmuş olmasını, sıfır puan ise öğretmen adayının hiçbir hafta form hazırlamamış ya da formları teslim etmemiş olmasını ifade etmektedir.		
	Ölçütler	Puan
DİĞER ÖĞRETMENLİK BECERİSİ FORMLARI***	Öğrenci tanıma tekniklerini inceleme ve konuyla ilgili rapor hazırlama EK-3	
	Şube Öğretmenler Kurulu toplantı karar örneklerini inceleme ve konuyla ilgili rapor hazırlama EK-5	
	Öğretmenin hazırladığı bir sınavı (yazılıyı) inceleme ve rapor hazırlama EK-7	
	Sınıftaki istenmeyen öğrenci davranışlarının ve bu davranışlarla baş etme stratejilerini inceleme ve konuyla ilgili rapor hazırlama EK-18	
	e-Okul uygulamaları EK-19	

***Bu kategoriden alınabilecek en yüksek puan 15'tir. Bu kategorideki her bir ölçüt 3 ile 0 puan arasında puanlanacaktır. Üç (tam) puan, öğretmen adayının ilgili ölçütte belirtilen formdaki tüm alanları eksiksiz ve doğru bir şekilde doldurmuş olmasını, sıfır puan ise öğretmen adayının formdaki sorulardan hiçbirini cevaplamamış ya da formu teslim etmemiş olmasını ifade etmektedir.

TOPLAM PUAN

Öğretmen Adayı Ders Anlatımının Değerlendirilmesi

Öğretmen adayının ders anlatımına ilişkin ortalama puanı (Tablo 2), öğretmen adayının öğretim elemanı tarafından her bir gözlemi sonucu aldığı puanların ortalamasıdır. Her bir gözlem öğretim elemanı tarafından 100 ile 0 puan arasında puanlanır. 100 (tam) puan öğretmen adayının EK-8'deki ölçütlerden sahip olması beklenen ölçütlerin tamamına sahip olduğunu, sıfır puan ise öğretmen adayının EK-8'deki hiçbir ölçüte sahip olmadığını ifade etmektedir.

Tablo 2. Öğretmen Adayının Ders Anlatımına İlişkin Değerlendirme Tablosu

Gözlem sayısı	Puan
1	
2	
Toplam puan	
Ortalama puan	

Öğretmen adayının dönem sonu (final) notu = (Öğretmenlik uygulaması dosyasından alınan puan x 0.60) + (Öğretmen adayının ders anlatımına ilişkin ortalama puanı x 0.40)

...../...../.....

Uygulama Öğretim Elemanı

EK-32 ÖĞRETMENLİK UYGULAMASI II DEĞERLENDİRME

Ara sınav notu uygulama öğretmeni tarafından, dönem sonu notu ise uygulama öğretim elemanı tarafından verilir. Dönem sonu notu (final), öğretmenlik uygulaması dosyası değerlendirme tablosundan elde edilen puanın (Tablo 3) %60'ının ve öğretmen adayı ders anlatımına ilişkin ortalama puanın (Tablo 4) %40'ünün toplanmasıyla oluşur.

Öğretmenlik Uygulaması Dosyasının Değerlendirilmesi

Öğretmenlik uygulaması dosyası değerlendirme tablosundan (Tablo 3) alınabilecek tam puan 100'dür. Öğretmenlik uygulaması dosyasında bulunan formlar sol tarafta belirlenen kategoriler altında değerlendirilmektedir. Her bir kategorinin değerlendirilmesine ilişkin bilgiye ilgili başlık altında yer verilmiştir.

Tablo 3. Öğretmenlik Uygulaması Dosyası Değerlendirme Tablosu

	Ölçütler	Puan
GÖZLEM FORMLARI*	Ders gözlem formu-okul ortamını tanıma EK-1	
	Derslerin gözlemlenmesi (Genel) EK-4	
	Ek materyal geliştirme ve değerlendirme EK-20	
*Bu kategoriden alınabilecek en yüksek puan 15'tir. Bu kategorideki her bir ölçüt 5 ile 0 puan arasında puanlanacaktır. Beş (tam) puan, öğretmen adayının ilgili ölçütte belirtilen formdaki tüm alanları eksiksiz ve doğru bir şekilde doldurmuş olmasını, sıfır puan ise öğretmen adayının formdaki sorulardan hiçbirini cevaplamamış ya da formu teslim etmemiş olmasını ifade etmektedir.		
	Ölçütler	Puan
UYGULAMA FORMLARI**	Ders planı örneği EK-9/10/11 (10 tane)	
	Öz değerlendirme formu EK-12 (10 tane)	
	Akran değerlendirme formu EK-13 (10 tane)	
**Bu kategoriden alınabilecek en yüksek puan 45'tir. Bu kategorideki her bir ölçüt 15 ile 0 puan arasında puanlanacaktır. 15 (tam) puan, öğretmen adayının ders anlattığı tüm haftalarda (8 hafta) ilgili ölçütte belirtilen formdaki tüm alanları eksiksiz ve doğru bir şekilde doldurmuş olmasını, sıfır puan ise öğretmen adayının hiçbir hafta form hazırlamamış ya da formları teslim etmemiş olmasını ifade etmektedir.		
	Ölçütler	Puan
DİĞER ÖĞRETMENLİK BECERİSİ FORMLARI***	Öğrenci tanıma tekniklerini inceleme ve konuyla ilgili rapor hazırlama EK-3	
	Öğretmenin hazırladığı bir sınavı (yazılıyı) inceleme ve rapor hazırlama EK-7	
	Sınıftaki istenmeyen öğrenci davranışlarının ve bu davranışlarla baş etme stratejilerini inceleme ve konuyla ilgili rapor hazırlama EK-18	
	Veli toplantı tutanak örneklerinin incelenmesi ve konuyla ilgili rapor hazırlama EK-21	
	Okul-aile işbirliğinin eğitim-öğretim çalışmaları içindeki yerini ve okul-aile işbirliğinin nasıl yürütüldüğünü belirten bir rapor hazırlama EK-22	
	Zümre Öğretmenler Kurulu toplantı karar örneklerini inceleme ve konuyla ilgili rapor hazırlama EK-23	
	Sosyal kulüpler ve sosyal etkinliklerle ilgili rapor hazırlama EK-24	

	Okul dışı öğrenme (müze, bilim merkezi, milli parklar, meslek ziyaretleri vb.) planlama EK-25	
	Nöbetçi öğretmenin görev ve sorumluluklarına ilişkin rapor hazırlama EK-29	
	Okul idareciliğine ilişkin rapor hazırlama EK-30	
***Bu kategoriden alınabilecek en yüksek puan 40'tır. Bu kategorideki her bir ölçüt 4 ile 0 puan arasında puanlanacaktır. Üç (tam) puan, öğretmen adayının ilgili ölçütte belirtilen formdaki tüm alanları eksiksiz ve doğru bir şekilde doldurmuş olmasını, sıfır puan ise öğretmen adayının formdaki sorulardan hiçbirini cevaplamamış ya da formu teslim etmemiş olmasını ifade etmektedir.		
TOPLAM PUAN		

Öğretmen Adayı Ders Anlatımının Değerlendirilmesi

Öğretmen adayının ders anlatımına ilişkin ortalama puanı (Tablo 4), öğretmen adayının öğretim elemanı tarafından her bir gözlemi sonucu aldığı puanların ortalamasıdır. Her bir gözlem öğretim elemanı tarafından 100 ile 0 puan arasında puanlanır. 100 (tam) puan öğretmen adayının EK-8'deki ölçütlerin tamamına sahip olduğunu, sıfır puan ise öğretmen adayının EK-8'deki hiçbir ölçüte sahip olmadığını ifade etmektedir.

Tablo 4. Öğretmen Adayının Ders Anlatımına İlişkin Değerlendirme Tablosu

Gözlem sayısı	Puan
1	
2	
Toplam puan	
Ortalama puan	

Öğretmen adayının dönem sonu (final) notu = (Öğretmenlik uygulaması dosyasından alınan puan x 0.60) + (Öğretmen adayının ders anlatımına ilişkin ortalama puanı x 0.40)

...../...../.....

Uygulama Öğretim Elemanı